NAŠ TEDNIK

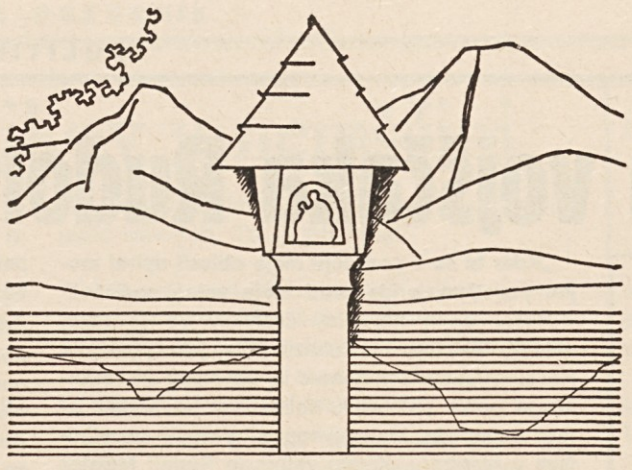

KULTURNO POLITIČNO GLASILO

Poštni urad: 9020 Celovec — Verlagspostamt: 9020 Klagenfurt

Izhaja v Celovcu — Erscheinungsort Klagenfurt P.b.b.

LETNIK XXVI / ŠTEVILKA 14 CELOVEC, DNE 4. APRILA 1974 CENA 2.50 ŠILINGA

Borovlje: Veliki projekti

VOLILNA SKUPNOST USPEŠNA

Po večmesečni pripravi je občinski svet v sredo, dne 27. marca t. l., soglasno sklenil proračun za leto 1974 — in sicer v višini 54 milj. šil. ter tako omogočil izpeljavo nekaterih zelo zahtevnih načrtov.

Največ sredstev je predvidenih za gradnjo kulturnega doma (v katerem bodo hkrati namestili tudi urade) — 13. milj. šil. Precejšnje vsote bodo porabili za kanalizacijske naprave (okrog 7 milj.) ter za izgradnjo cest v središču mesta (domala 2 milj.). Kot je bilo slišati na seji, nameravajo — v jeseni — voditi otroški vrtec celodnevno, za to je namenjenih okoli 500.000 šil.

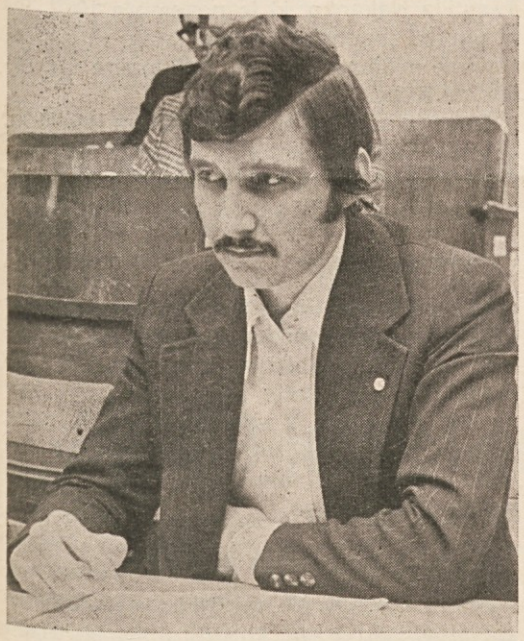

Zastopnik Volilne skupnosti v Borovljah F. Poganič na občinski seji.

Za boroveljske razmere zares veliki projekti. Uresničitev le-teh pa bo tudi le možna, če v prihodnje vse stranke v občini skladno sodelujejo. Kot zgleda, je to pričakovati. Župan, ki je tudi vodja socialistov v Borovljah, se močno trudi, da bi v stalnih pogovorih in stikih med frakcijami ustvaril ustrezno bazo za tako sodelovanje. V bistvu so vse stranke v občini za to, končno se tudi ne morejo izogniti veliki odgovornosti.

Toplo medfrakcijsko ozračje pa je sploh značilno za rožanske občine. Težišče politične diskusije prelagajo na pogovore izven občinskih sej, na katerih ponavadi ni nobenih ostrih debat med vodilno stranko in opozicijo. In če že kdo pove kako bolj pikro besedo, ga takoj opominjajo. Pravega oponiranja le malo poznajo.

POMOČ OBČANOM

Opozicijske stranke si pridobijo temu primerno svoje zasluge drugače kot morda v Podjuni. Tudi Volilna skupnost pod vodstvom F. Poganiča se zaveda te politične realnosti, svoje predloge iznaša tam, kjer se obetajo uspehi — v pogovorih in pogajanjih z vodilno stranko.

Posebno zastopnik Volilne skupnosti se je prizadeval, da bi občina dala plužiti ceste v Slov. Plajberku in v Brodeh. S to iniciativo so bili občani letošnjo zimo zelo zadovoljni.

Volilna skupnost je bila tista, ki je zahtevala poživitev sodelovanja z občino Tržič v obliki kulturne izmenjave in športnih tekmovanj, da bi se tako krepila narodna strpnost in evropska vzajemnost.

Na občinski seji v sredo zadnjega tedna je župan obljubil razpravljati o predlogu Volilne skupnosti in komunistične frakcije, po katerem naj bi dobile tudi majhne stranke možnost informiranja po listu, ki ga izdaja občina.

Slovenski zastopnik je vedno dokazal svojo pripravljenost, **delati odgovorno politiko.** Zato je soglasoval za odobritev proračuna, čeprav je pogrešal izdatnejšo podporo kulturnih dejavnosti v občini. **Njegovo geslo bo vedno ostalo: pomagati občanom!** -kl-

Deželnozborske volitve na Salzburškem

SALZBURG. — Pri nedeljskih deželnozborskih volitvah je ÖVP dosegla velik uspeh, saj je pridobila k dosedanjim petnajstim sedežem še tri zraven, medtem ko so socialisti izgubili dva (prej 15 mest), svobodnjaki pa enega (prej 6).

Nova razdelitev poslanskih mest v salzburškem deželnem zboru je takale: 18 (ÖVP), 13 (SPÖ), 5 (FPÖ). Poraz socialistov je s tem ustvaril tudi novo ravnotežje v deželni vladi: 4 (ÖVP), 2 (SPÖ), 1 (FPÖ).

Tudi gradiščanski Hrvati se poslužujejo materinščine

Tudi gradiščanski Hrvati se poslužujejo pred sodiščem svojega materinega jezika. Toda tudi pri njih je pravica zapisana le v državni pogodbi, praksa pa je vse drugačna. Pretekli petek, 29. marca, je bila na okrajnem sodišču v Železnem (Eisenstadt) obravnava, ki je postavila na laž trditve tistih, ki vsak dan znova zagotavljajo, da se gradiščanskim Hrvatom že dovolj dobro godi: Sodišče namreč sploh ni prišlo v „zadrego", poslušati hrvaške besede.

Lansko leto je znani publicist prof. Claus Gatterer, — koroškim Slovencem je znan kot objektivni novinar tudi v vprašanjih slovenske narodnostne skupnosti — pripravil oddajo o gradiščanskih Hrvatih. Ker je bila ta oddaja objektivna, je podobno kot na Koroškem sprožila v nacionalističnih krogih hudo ogorčenje. Glasilo SP Gradiščanske „Burgenländische Freiheit" pa je nato v posebnem komentarju napadlo eno od oseb, ki so dale Gattererju intervju. Bil je to gradiščanski Hrvat Hubert Resetarits, ustanovitelj „Komiteta za prava gradiščanskih Hrvata". Resetaritsa je „Burgenländische Freiheit" označila kot „Außenseiter" in „politischer Zwergrattler". Jasno je, da pomenijo take oznake grobo žaljenje časti, in jasno, da je nato Hubert Resetarits tožil odgovornega urednika „Burgenländische Freiheit", Karla Stixa.

Pred sodiščem se je Resetarits hotel posluževati svojega materinega jezika, kakor to dopušča tudi državna pogodba. Ker njegov odvetnik dr. Harald Beck ni znal hrvaško, bi Resetarits samo kot priča mogel govoriti hrvaško. Sodišče je ugibalo sem in tja, kako bi se izognilo tej „nepriliki". Proces so preložili kar trikrat, enkrat celo zaradi tega, da bi pritegnili tudi takega sodnika, ki ne bi znal hrvaško (!), ker se je sodnik dr. Johann Hergovich čutil obremenjenega zaradi svojega znanja hrvaščine. Pa ni nič pomagalo: Moral je voditi obravnavo. Kljub temu pa je sodišče le našlo vratca, da ni bilo treba „onečastiti" „visokega sodišča" z „manjvredno" hrvaščino: Predlog Stixovega odvetnika, da bi dokazali resničnost žalitev „Außenseiter" in „Zwergrattler", je sodnik odklonil. Tako Resetaritsa ni bilo treba zasliševati. Stix je bil obsojen na 2000 šil. kazni ter 1000 šil. denarne pokore „Geldbuse" ter seveda na poravnavo stroškov.

Državni predsednik Pompidou - umrl

PARIZ. — V torek, ob 21. uri, je v 62. letu starosti umrl francoski predsednik Georges Pompidou.

Tako Georges Pompidou svojega sedemletnega mandata kot državni predsednik ni mogel izpolniti. Vsa volja 62-letnega poglavarja v boju proti napredujoči bolezni ni nič pomagala, da ga ne bi ovirala pri izvrševanju službenih dolžnosti. V zadnjih tednih meseca marca so pariški tedniki prinašali resne uvodne članke pod naslovom „Predsednikova drama" ali „Ura resnice".

Ko je Pompidou konec aprila leta 1969 najavil kandidaturo kot naslednika odstopivšega generala de Gaulla, se mu ni bilo treba Francozom šele predstaviti. Ljudstvo ga je že poznalo iz sedemletne dejavnosti kot de Gaullovega namestnika in predsednika vlade.

Po ustavi bo do izvolitve novega državnega predsednika vodil njegove posle sedanji predsednik senata, Alain Poher.

TINJSKI LITERARNI POGOVORI:

Slovenski literati na Koroškem in njihovo ustvarjanje

CVETNA NEDELJA, 7. APRILA 1974, OB 14.30 V DOMU V TINJAH

Za okroglo mizo Doma v Tijah se bodo zbrali številni slovenski koroški pisatelji, da v aktualnem razgovoru osvetlijo in razčistijo pojmovanja o slovenski literaturi na Koroškem, opredelijo njene cilje in naloge, njene narodnoosveščevalne in narodnoprebudne funkcije, a tudi njene vsebinske in vsebinsko-idejne dolžnosti, njeno vzgojno in etično poklicanost in njen poseben položaj sredi tujejezičnega okolja.

V dialogu, prvem take vrste na Koroškem, bodo sodelovali besedni ustvarjalci vseh prepričanj, med drugim Milka Hartman, dr. Metod Turnšek, Valentin Polanšek, Anton Kuchling, Janko Messner, Andrej Kokot, Gustav Januš, Florijan Lipuš, Kristo Srienc, Mirko Isop, Anita Hudl, Stanko Wakounig, Miško Maček, Darle Niko.

Pred diskusijo bo govoril **Lev Detela,** književnik in član mednarodnega PEN-kluba o KOROŠKEM SLOVENSKEM LITERARNEM SAMORASTNIŠTVU, NJEGOVI USODNI VRŽENOSTI V TUJOST IN PROVINCO in o PRERASTI PROVINCIALNEGA IZ SAMORASTNIŠKEGA.

Dr. Erik Prunč pa bo govoril: O PROBLEMIH KOROŠKE SLOVENSKE LITERATURE, asistent na graški univerzi.

Prozo bosta brala **Florijan Lipuš** in **Janko Messner,** poezijo pa **Milka Hartman, Valentin Polanšek, Andrej Kokot** in **Gustav Januš.** Bralni del bo konstruktivno vključen v razgovor o koroški literaturi, ki bo sledil referatoma in bralni prireditvi.

Srečanja se bodo udeležili tudi primorski pisatelji iz Trsta, med njimi **Irena Žerjal** in **Boris Pahor, Marija Miselj, Jaka Renko, Miha Renko** in **Boris Pangerc.**

Primorski narodno glasbeni ansambel KRAŠKI CVET bo po zaključku diskusije igral narodne melodije.

To srečanje je prvi korak k bodočim rednim literarnim koroškim srečanjem in bo zaradi udeležbe številnih literatov posebno pomembno.

Prispevek za režijo: šil. 20.—; „Tinjska večerja": šil. 40.—

STALNO SLOVENSKO GLEDALIŠČE V TRSTU

bo na povabilo obeh osrednjih kulturnih organizacij koroških Slovencev gostovalo z Bevk-Grabnerjevo dramo

„Kaplan Martin Čedermac"

v soboto, 27. aprila, ob 20. uri v občinski dvorani na Bistrici v Rožu;
v nedeljo, 28. aprila, ob 11.30 v farni dvorani v Železni Kapli
in ob 19.30 v farni dvorani v Škocijanu.

Na prireditev vabita:

KRŠČANSKA KULTURNA ZVEZA SLOVENSKA PROSVETNA ZVEZA

Spomin na vojščaka Rudolfa Maistra

Že v prejšnji številki našega tednika smo se bolj na kratko spomnili Rudolfa Maistra kot heroja-vojščaka, ki je pred sto leti (29. marca 1874) zagledal v Kamniku luč sveta. Sedaj pa dajemo besedo Branku Senici, ki je v Delu orisal Rudolfa Maistra kot vojščaka, katerega zasluga je bila, da je danes Maribor slovenski. V sestavku bomo videli, kako so se po razsulu Avstroogrske monarhije tisti čas razvijali usodni dogodki v mestu Mariboru.

(Op. ured.)

Tisti prvi november pred petinpetdesetimi leti se na zunaj ni mnogo razlikoval od dni, ko so Mariborčani obujali spomine na mrtve v letih pred prvo svetovno vojno in med njo. Sonce se je le s težavo prebijalo skozi jutranjo meglo, ko so mariborski meščani s cvetjem in svečami v rokah že rano zjutraj v skupinah krenili proti mestnemu in pobreškemu pokopališču.

Tudi major Rudolf Maister je bil tisto jutro že zgodaj na cesti. Nekaj minut po osmi uri je naglih korakov stopal proti vojašnici v Melju. Mudilo se mu je, kajti v vojašnici se bo vsak čas pričel sestanek, ki naj bi odločal o nadaljnji usodi Maribora in štajerskega Podravja. Mariborski štacijski poveljnik polkovnik Holik je za deseto uro sklical sestanek vseh višjih časnikov, da bi z njimi govoril o razsulu države in nastalih razmerah. O sestanku je bil obveščen tudi major Rudolf Maister, toda polkovnik Holik je čas sestanka nenadoma premaknil na 8. uro zjutraj, o čemer major Maister ni bil obveščen. Polkovnik Holik je že začel s sestankom, ko je najmlajši po činu, slovenski stotnik Vavpotič — navzoči so bili še brigadir, štirje polkovniki in pet podpolkovnikov — zahtevali, da je treba na sestanek poklicati tudi majorja Maistra. Holik je res poslal ponj in prestavil začetek sestanka na 9. uro.

„MARIBOR PROGLAŠAM ZA JUGOSLOVANSKO POSEST“

Polkovnik Holik je na sestanku poročal o položaju, popolnem razsulu vojske in nevarnosti, ki grozijo zaledju, posebno Mariboru, od domov drvečega vojaštva. O vsem tem je Holik govoril tako, kakor da je Maribor del Avstrije in da sploh ni slišal za svobodno Državo Slovencev, Hrvatov in Srbov, ki je bila le nekaj dni prej — 29. oktobra — razglašena v Zagrebu in Ljubljani. Ukrepi, ki jih je polkovnik Holik predlagal, in jih združil v 12 točk, bi bili torej izvajani od avstrijskih časnikov in avstrijskega vojaštva, oziroma slovenskega vojaštva pod avstrijskim poveljstvom. Napočil je trenutek, ko je bilo treba bliskovito ukrepati. Major Rudolf Maister ni niti za hip okleval. Prekinil je polkovnika Holika in odločno izjavil:

„Ne priznavam teh točk! Maribor proglašam za jugoslovansko posest in prevzemam v imenu svoje vlade vojaško poveljstvo nad mestom in vso Spodnjo Štajersko!“

Maistrove besede so učinkovale kot bomba, na obrazih navzočih časnikov je bilo opaziti zbeganost. Maister je hotel do konca izkoristiti nastali položaj, zato je pribil:

„Kdor bi se v področju moje oblasti upiral mojim poveljem, pride pred moje vojno sodišče!“

Nekaj višjih navzočih časnikov se je takoj uklonil Maistrovemu ukazu. Štacijski poveljnik Holik, brigadir Schinnerer in poveljnik 26. strelskega polka polkovnik Kobilansky so podali izjave priznanja Maistrovega vrhovnega poveljništva v Mariboru. Kmalu zatem je Rudolf Maister — kateremu je med tem mariborski Narodni svet podelil generalski čin — izdal garnizijsko povelje, da se mora nemško vojaštvo umakniti iz Maribora do 3. novembra ob 11. uri.

Prva runda za slovenski Maribor in štajersko Podravje je bila dobljena...

ODLOČILNO DEJANJE ZA MARIBOR

Boj za Maribor tedaj seveda še ni bil odločen. Vsa občinska uprava je bila trdno v nemških rokah, general Maister pa je razpolagal le z okoli 200 vojaki in desetimi častniki. Bil je že pravi čudež, da se je nemško vojaštvo — več kot 400 vojakov s 17 častniki — sploh umaknilo iz Maribora v Lipnico. To si je mogoče razložiti le z veliko avtoriteto generala Maistra in z izredno zbeganostjo mariborskih Nemcev.

Takoj po odhodu nemškega vojaštva je mariborska občina pričela organizirati varnostno obrambo. Z izgovorom, da slovensko vojaštvo ne bo zmoglo naporne varnostne službe, je ustanovila Schutzwehr. Le-ta je s časom narasel na 1500 mož in si lastil vedno več pravic. Prihajalo je do pretepov med slovenskimi vojaki in šucverovci, 18. novembra celo do hudega streljanja, pri katerem je bil ubit neki slovenski vojak. Ko je dobil Maister okrepitev iz Celja, se je končno počutil dovolj močnega, da z Nemci do kraja obračuna.

22. novembra je šel poveljnik Schutzwehra podpolkovnik Kodolitsch na posvet v Gradec, general Maister pa je istega večera seznanil častnike, da bodo naslednjega jutra razorožili Schutzwehr. Mesto je razdelil na štiri operativne odseke, topništvo pa usmeril na Dravsko vojašnico, kjer je bila glavnina Schutzwehra. Naslednje jutro ob 4. uri je teklo vse po njegovem načrtu, žrtev skoraj ni bilo — na nemški strani je padel en časnik, en vojak pa je bil ranjen. V naslednjih dneh so Maistrove čete zasedle še razne kraje na štajerskem in koroškem mejnem odseku.

Še enkrat so mariborski Nemci dvignili glave: 27. januarja leta 1919, ob obisku Slovencem nenaklonjenega ameriškega polkovnika Milesa (to je tistega Milesa, ki je koval usodo tudi nam koroškim Slovencem), so nahujskali sicer politično več ali manj nezainteresirane ljudi, da so na Glavnem trgu demonstrirali za priključitev Maribora k Avstriji. Ko so se nekateri najbolj zagrizeni nemškutarji lotili slovenskih stražnikov, so padli streli — na trgu je obležalo 9 mrtvih in 18 ranjenih.

Odtlej sta ostala Maribor in štajersko Podravje po zaslugi generala Maistra in njegovih pogumnih borcev slovenska. Za vselej! Ne Hitlerjev poziv „Naredite mi to deželo spet nemško!“, ne množično streljanje talcev za zidovi mariborskih sodnih zaporov v času štiriletne okupacije in ne divjanje nacističnih hord, tega dela slovenske domovine niso uspeli ponemčiti.

Komisija za manjšinska vprašanja v Ljubljani za porabske Slovence

Komisija za manjšinska vprašanja pri republiški konferenci Socialistične zveze delovnega ljudstva Slovenije je posvetila pretekli teden v Ljubljani na eni izmed sej vso pozornost razpravi o položaju porabskih Slovencev.

Splošna ugotovitev je bila, da se je v zadnjih letih stanje porabskih Slovencev občutno izboljšalo in da obstaja vrsta raznih oblik sodelovanja med Slovenci na Madžarskem in matično domovino. Ugotovili so, da sta nova ustavna ureditev na Madžarskem in pa splošna politična usmerjenost omogočili boljše pogoje za kulturni razvoj manjšin in za njihovo enakopravnost z večinskim narodom. Nova madžarska ustava iz leta 1972 namreč zagotavlja enakopravnost vseh narodnosti, med drugim rabo materinega jezika, šolanje v materinem jeziku ter negovanje in ohranjanje lastne kulture.

Sadovi tega se kažejo v tem, da je slovenščina dobila vidnejše mesto v šolah po slovenskih vaseh, da se te šole lahko preskrbujejo s slovenskimi učbeniki, ki jih izdaja Državna založba Slovenije skupaj z budimpeštansko založbo, slovenska društva nemoteno izvajajo svojo kulturno dejavnost. Ni ovir za to, da razna kulturna društva iz Slovenije prirejajo med porabskimi Slovenci razne kulturne prireditve. Sodelovanje in pomoč porabskim Slovencem se kaže tudi v prirejanju vsakoletnih tečajev za učitelje slovenščine, v organiziranju izletov dijakov slovenskih staršev iz Porabja v Slovenijo in podobno.

Takemu ugodnemu razvoju je prav gotovo vzpodbudno pripomogel tudi enakopraven položaj, ki ga ima madžarska narodnostna skupnost v Sloveniji in Jugoslaviji. Pozitivno so delovali tudi številni stiki madžarskih in slovenskih predstavnikov pa prav tako okrepitev gospodarskega zlasti obmejnega gospodarskega sodelovanja med Slovenijo in madžarskimi obmejnimi deli.

Kaj menijo o noti italijanske vlade Slovenci v Furlaniji — Julijski krajini?

Izvršni odbor Slovenske kulturno-gospodarske zveze je minule dni razpravljal o noti italijanske vlade glede bivše cone B.

Izvršni odbor naglaša, da je bil podpis Londonskega sporazuma pogumno dejanje v trenutku, ko ni bilo vprašanje meja na drugih področjih v Evropi še rešeno. V Londonu so postavili prvi zgled za reševanje mejnih problemov. Jugoslavija ni reagirala na razne pravne fikcije, ki so bile očitno naročene in s katerimi so iredentisti hoteli opravičiti svoje delovanje proti sedanji razmejitvi ter se pri tem sklicevali na tezo, da italijanska suverenost nad temi kraji ni prenehala. Jugoslavija ni hotela, da bi se iz tega problema ustvarilo novo žarišče sporov. Zato ni 20 let sproti pobijala takšne pravne fikcije o neusahli suverenosti Italije. Nazadnje je to fikcijo osvojila še italijanska vlada s svojo noto, trdeč, da se jugoslovanska suverenost nikoli ni razširila na italijansko ozemlje, označeno kot cono B neuresničenega Svobodnega tržaškega ozemlja. Jugoslovanska vlada upravičeno ocenjuje noto kot nespoštovanje njene suverenosti in ozemeljske nedotakljivosti ter je zato odločno reagirala; pri tem uživa popolno podporo celotne jugoslovanske javnosti.

Mednarodne sporazume je treba spoštovati, zato se Slovenska kulturno-gospodarska zveza ne more strinjati z italijansko vlado. Najbolj prepričljiv dokaz razpoloženja prebivalstva v naših krajih je protifašistična manifestacija v Trstu decembra 1971, ki je bila odločen odgovor na številčno omejeno, toda toliko bolj razgrajaško fašistično provokacijsko manifestacijo, na kateri so na histeričen način zahtevali vrnitev bivše cone B Italiji.

Želimo, da se končno zapre stran, pravi poročilo, ki nas spominja na zadnjo vojno in na vse povojne napetosti, trpljenje in negotovosti. Zato ne sme biti sedanja meja za nikogar več niti demarkacijska črta niti začasna meja. Trditev rimske vlade, da Italija spoštuje Londonsko spomenico, ne drži, sicer bi bila na Tržaškem priznala dvojezičnost po vseh javnih uradih, tako tudi na sodiščih ter v deželnih ustanovah. Slovenci bi bili sorazmerno zastopani v vseh javnih službah. V resnici ni bila na Tržaškem priznana enakopravnost obeh narodov.

Slovencem v Italiji vse pravice

Svet Slovenske skupnosti v Trstu je te dni posvetil posebno pozornost mednarodni konferenci o narodnih manjšinah.

V zvezi z mednarodno konferenco o manjšinah, ki bo skoro gotovo od 3. do 7. junija v Trstu (kot je znano, bi morala biti konferenca konec maja, sedaj so jo preložili, kot vidimo), so prisotni poudarili nujnost globalne in učinkovite prisotnosti Slovenske skupnosti, ki naj strokovnjake in predstavnike evropskih manjšin seznani s problematiko slovenske narodne skupnosti v deželi Furlaniji-Julijski krajini. Svet je izrazil prepričanje, da bodo iz junijske konference izšle konkretne smernice za pravično rešitev vseh nerešenih vprašanj Slovencev v Italiji.

Svet Slovenske skupnosti se je dotaknil tudi vprašanja italijansko-jugoslovanskih odnosov, ki so zadnje dneve stopili v ospredje mednarodnega zanimanja. Svet je ugotovil, da se je italijansko zunanje ministrstvo s posebno noto zavzelo za natančno izpolnjevanje določil Londonske spomenice. Ker vsebuje spomenica določila za rešitev vseh vprašanj Slovencev na Tržaškem, pričakuje svet Slovenske skupnosti, da bo italijanska vlada izpolnila vse obveznosti, ki zadevajo zaščito narodnih in ekonomskih pravic tržaških Slovencev. Svet Slovenske skupnosti meni, da je že skrajni čas, da se pravice Slovencev, ki so zapisane v Londonski spomenici, tudi konkretno in učinkovito uresničijo.

KRATKE VESTI

SOLŽENICINOVA DRUŽINA ZDRUŽENA V ZÜRICHU

ZÜRICH. — Poldrugi mesec po izgonu se je sovjetski pisatelj oporečnik Nobelov nagrajenec Aleksander Solženicin spet sestal z družino. Pretekli petek je namreč dopotovala v Švico njegova žena Natalija Svetlova skupaj s štirimi sinovi in z materjo Jelizaveto. Natalija Svetlova je prinesla s seboj tudi ves pisateljev arhiv. Njene zadnje besede pri slovesu s prijatelji in znanci na moskovskem letališču Šeremjetovo so bile: „Ne jočite se, še bomo prišli.“

Solženicin je pričakal družino na letališču, kjer se je zbrala množica radovednežev in časnikarjev. Kot je znano so sovjetske oblasti takoj po pisateljevem izgonu obljubile njegovi družini izstopni vizum, priprave za potovanje pa so se zavlekle, ker je Svetlova prosila dovoljenje za izvoz pisateljevega arhiva in ker je pred nedavnim zbolel najmlajši pisateljev sin.

V 30 LETIH BO SREDOZEMSKO MORJE UMRLO

ATENE. — Čez 30 let bo Sredozemlje mrtvo morje, če se stopnja onesnaženja ne bo zmanjšala in če človek ne bo kaj ukrenil, da zaščiti morsko favno. To so ugotovili znanstveniki 13 držav, ki sodelujejo na konferenci o pomorskem pravu, ki je v teku v Atenah.

Delegati so ugotovili, da je v zadnjih letih pomorski promet po Sredozemlju znatno narasel, in da se stalno veča nevarnost trčenja med ladjami. Po njihovem mnenju bi ponovno odprtje Sueškega prekopa še poslabšalo položaj.

DVAJSET LET JEČE GUSARJU

TOKIO. — Tokijsko kazensko sodišče je obsodilo na 20 let zaporne kazni 49-letnega Tatsujija Nakaoko, ki je novembra 1972. leta ugrabil japonsko linijsko letalo in zahteval dva milijona dolarjev odkupnine ter letalo za Kubo.

Gusarja so aretirali na tokijskem letališču, medtem ko se je vkrcal na letalo za Havano. Policiji je izjavil, da se je naveličal življenja v domovini in da bi se rad preselil na Kubo.

„DVE KITAJSKI“

MOSKVA. — Sovjetsko partijsko glasilo „Pravda“ dolži kitajske voditelje, da so pristali na načelo obstoja „dveh Kitajsk“, se pravi, da poleg sebe priznavajo tudi „tajvansko Kitajsko“. V sovjetskih krogih poudarjajo, da voditelji Kitajske podlegajo tujemu vplivu ter pri tem skušajo zvrniti krivdo na Sovjetsko zvezo.

BOJI NA GOLANSKI PLANOTI

Dobrih zadnjih 14 dni pride vsak dan do spopada med Izraelci in Sirci na Golanski planoti. Ti spopadi so včasih zelo dolgi in zahtevajo tudi človeške žrtve. Spopadeta se zlasti topništvi. Prebivalstvo v teh krajih, ki bi rado obdelovalo zemljo, je izpostavljeno veliki nevarnosti.

SEVERNA IRSKA SE NE MORE UMIRITI

Konec prejšnjega tedna je prinesel v Belfastu dve novi človeški žrtvi. Ubit je bil neki angleški častnik, ko se je vozil v avtomobilu. Dan poprej je policija našla v stanovanju ubitega nekega katoličana. Tako se je število žrtev, ki je doslej zahteval boj med protestanti in katoličani, dvignilo na 981.

KONEC EMBARGA ZA ZDRUŽENE DRŽAVE AMERIKE

Arabske države (9) proizvajalke petroleja, so na Dunaju na zasedanju ministrov za nafto preklicale petmesečni embargo za izvoz nafte v Združene države Amerike. Sedem arabskih držav je sklenilo, da bo povečalo črpanje nafte na raven, kakršna je bila septembra lani. Zahodna Nemčija in Italija sta dobili status prijateljskih držav, kar pomeni, da bosta dobivali iz arabskih dežel neomejene količine nafte. Embargo za izvoz nafte v Nizozemsko in Dansko velja naprej.

Sirija ni soglašala z odpravo embarga za ZDA, Libija pa je nasprotovala odpravi embarga in povečanemu črpanju nafte.

1. junija bo nov sestanek arabskih ministrov za nafto.

Po zadnjih poročilih AFP je saudski minister Jamani izjavil, da bi obnovili embargo za izvoz nafte v ZDA, če bi ZDA prenehale s prizadevanji, najti pravično rešitev na Bližnjem vzhodu. Nesoglašanje Sirije in Libije ne pomeni poraza arabske enotnosti, ker obe državi načelno nista bili proti odpravi embarga.

Literarni večer slovenskih pesnikov v nemščini

V celovškem Mestnem domu bodo imeli v petek, dne 5. aprila, ob 20. uri vsi ljubitelji slovenske literature, tako nemški kot slovensko govoreči, priložnost prisluhniti pesmi Daneta Zajca in Vena Tauferja v nemškem prevodu Petra Kerscheta. Prireditelj tega večera je Zveza koroških pisateljev, bral bo igralec celovškega Mestnega gledališča, Paul Gorden. Vstopnine ni.

Vsi prisrčno vabljeni!

Zanimivost tega večera je v tem, da slovenska pesnika nagovorita tudi nemško občinstvo. V ta namen smo povabili prevajalca, graškega slavista Petra Kerscheta, da nam sam nekoliko ilustrira ta večer.

I.: Gospod Kersche, vi se že nekaj časa ukvarjate zlasti s prevajanjem slovenskih pesnikov v nemščino. Brali smo vaše prevode v važnejših avstrijskih, nemških in švicarskih kulturnih revijah. Katere pesnike pa ste v glavnem prevajali?

KERSCHE: Večji izbor pesmi Tomaža Šalamuna sem pripravil za literarni večer v Gradcu; ta je imel v nemškem časopisju izredno dober odmev. Prevajal sem pa tudi Edvarda Kocbeka, Kajetana Koviča, pa tudi koroške avtorje, kakor Andreja Kokota, Gustava Januscha, Karla Smoleta, Valentina Polanška in druge, in pa seveda oba pesnika tega literarnega večera.

I.: Ali bi nas hoteli seznaniti z današnjima avtorjema?

KERSCHE: Dane Zajc, rojen 1929, je izdal svojo prvo pesniško zbirko „Požgana trava" leta 1958. Potem so izšle še štiri zbirke. Dane Zajc se ukvarja tudi z dramatiko in radijskimi igrami. Z lirično dramo „Otroka reke" je dobil v povojni slovenski dramatiki važno mesto v literarni zgodovini. Njegove otroške pesmi so izšle tudi v različnih prevodih.

Veno Taufer je bil rojen leta 1933. Najprej je objavljal v „Besedi", po njeni ukinitvi pa v „Perspektivah". 1958 je v samozaložbi izdal zbirko „Svinčene zvezde". Kronološko so sledile „Jetnik prostosti", „Vaje in naloge", „Podatki" in pa izbor iz že objavljenih zbirk s spremembami pod naslovom „Prigode". Tudi kot dramatik je pomemben. Taufer sam prevaja dosti iz angleščine, srbohrvaščine in makedonščine. Od leta 1967 do 1969 je bil v Angliji in je sodeloval v kulturnem oddelku BBC. Letos je dobil „Prešernovo nagrado".

I.: Zakaj ste si izbrali ravno ta dva pesnika?

KERSCHE: Odločil sem se za Zajca in Tauferja, ker so mi njune pesmi všeč, in ker mi je njuna besedna umetnost dostopna. Oba imata v slovenski liriki važno mesto.

I.: Kakšno vlogo prevzame pravzaprav prevajalec kot posredovalec v drugi jezik?

KERSCHE: Najprej moram pesem razumeti. Pri tem mi more pomagati tudi avtor sam. Potem iščem adekvatno ubeseditev v nemščini. Če mi le uspe, preidem svoje pesniške namene, tako da ostanem kot prevajalec neviden. To bi bil ideal.

I.: To se pravi, da ostane stil isti in izpoved nespremenjena. Vaše delo je potemtakem vedno v avtorjevi senci. Kljub temu bi hotela reči, da so vaše pesmi umetnina zase. Vprašala bi vas, ali se tudi sam kot avtor udejstvujete?

KERSCHE: Lastne tekste sem pisal že, preden sem začel prevajati. Deloma bo nemška literarna revija „Die Horen" objavila kratko stvar v družbeno-kritični rubriki.

I.: Ali bomo na literarnem večeru v Mestnem domu slišali prevode iz določenih zbirk Zajca in Tauferja?

KERSCHE: Skušal sem dati prerez literarnega ustvarjanja obeh avtorjev, tako da se vidi formalni in izpovedni razvoj.

Folklorna skupina „Sava" navdušila šentviško občinstvo

V soboto, 23. marca, je v Št. Vidu ob Glini gostovala, na Koroškem že znana slovenska folklorna skupina „SAVA" iz Kranja. Šestdeset pevcev, plesalcev in muzikantov je nastopilo v Fundarjevem domu in s svojim programom očaralo šentviško občinstvo, ki se je v lepem številu odzvalo povabilu kulturne in športne skupnosti Funder v sodelovanju z Avstrijsko-jugoslovanskim društvom. Kot je znano, je doslej ta slovenska folklorna skupina nastopila že v Beljaku, Porečah in Celovcu ter povsod žela velik uspeh za svoje plesne in pevske storitve.

Narodno-plesno skupino SAVA so pravzaprav ustanovili delavci-idealisti tovarne gumijastih izdelkov v Kranju, ki se je sčasoma, poleg poklicnega dela, s težkim trudom in nesebičnim idealizmom svojih članov, razvila v eno izmed najbolj priljubljenih skupin, ki goji jugoslovansko narodno umetnost na visoki kulturni ravni. Njej sta se pridružila, prav tako delavci iste tovarne, še osem pevcev (Kranjski oktet) in tamburaški orkester iz Reteč.

Pester in bogat spored, ki se je stalno menjal v plesih s petjem, glasbo in originalnimi narodnimi nošami, je posredoval z znanjem in predanostjo: običaje, navade, tradicijo in zgodovino jugoslov. narodov. Posebno so bili občinstvu všeč plesi iz Baranje (Hrvaška) in Glamoča (Bosna) in tisti iz bližnje Rezije (dolina pod Kaninom), nadalje kranjski plesni ciklus, in jih je nagradilo z viharnimi aplavzi.

Program je vodil in povezoval napovedovalec celovškega radia Hubert Repnik.

Po uspešni prireditvi je bila jugoslovanska folklorna skupina gost kulturne in športne skupnosti Funder. Pri družabnem srečanju, kjer so bili navzoči tudi občinski očetje iz Št. Vida ob Glini in funkcionarji Avstrijsko-jugoslovanskega društva, so v svojih nagovorih načelnik Lambert in gospa dr. Hündler od Funderjevega podjetja ter občinski svetnik Uschan v imenu Avstrijsko-jugoslovanskega društva poudarili pomen kulturne izmenjave v prostoru Alpe-Jadran v smislu aktivnega sporazumevanja narodov.

Dve operi enodejanki v Mestnem gledališču

V celovškem Mestnem gledališču uprizarjajo tačas kot noviteti dve operni delienodejanki, in sicer Mozartovega „Gledališkega direktorja" („Der Schauspieldirektor"), druga opera enodejanka pa je Donizettijev „Nočni zvonček" („Die Nachtglocke").

Mozartova opera-enodejanka „Gledališki direktor" je igra s petjem (Singspiel). V igri gre za skrbi in težave gledališkega direktorja s svojimi igralkami, igralci ter pevci.

V drugi operi-enodejanki, ki jo je skomponiral Gaetano Donizetti, pa gre za lekarnarja, ki je ženitve željan. Zunanji dogodki ga uspešno ovirajo, da bi lahko srečno užival sladkosti poročne noči, kajti vsakokrat v nepravem trenutku zazvoni „nočni zvonček".

Ob 100-letnici pesnika R. Maistra

Medtem ko prinašamo na drugi strani našega lista politični članek o Rudolfu Maistru kot vojaku, se tukaj, na kulturni strani spominjamo tega velikega Slovenca kot izvrstnega pesnika. Tudi ta članek je izpod peresa Branka Senice. (Op. ured.)

Maister je bil odločen in pogumen vojščak, po srcu pa dober in mehak človek. Nič čudnega torej, če se je že zelo mlad zapisal poeziji. Še v gimnaziji je pisal v razne dijaške liste in jih je urejeval. Leta 1892, ko je štel šele osemnajst let, je postal izreden član ljubljanskega društva Zadruga. Med službovanjem v Ljubljani in drugih krajih Slovenije je Rudolf Maister navezal ali pa obnovil stike z mnogimi slovenskimi literati. Vrsta njegovih dobrih znancev je dolga, dovolj je, če naštejemo samo nekaj imen: Ivan Cankar, Josip Murn, Dragotin Kette, Oton Župančič, Anton Aškerc, Fran Govekar, Fran Milčinski, Maselj-Podlimbarski, Sket, Hribar in tako dalje. Zlasti dober si je bil s Kettejem, katerega je tudi denarno podprl. Velika prijatelja sta bila še s Simonom Gregorčičem. Rudolf Maister si je nadel pesniško ime Vojanov.

Še kot avstrijski častnik je leta 1904 izdal svojo prvo zbirko pesmi z naslovom Poezije. Sodobni ocenjevalec je zapisal, da je zlasti v »fantovskih« pesmih dobro povzel pesniško govorico vaške ljubezni. Slovesa, ločitve, brezupna hrepenenja in podoknice, male ljubezenske drame so napisane realistično, sveže in sugestivne. Nekatere njegove pesmi iz tega časa so uglasbene, denimo »Tam gori za našo vasjo . . .«, »Završki fantje« — Rudolf Maister je zelo rad obiskoval Zavrh pri Lenartu v Slovenskih goricah — in so ponarodele.

Vojna mu je tematsko objektiv razširila na domovinsko in humanistično problematiko. V vojnih motivih se je Maistrov pesniški izraz zgostil, postal je izrazno skop, plastičen in včasih kar dramatičen oblikovalec. Po vojni, ko je bil že šest let v pokoju, je izdal svojo drugo pesniško zbirko pod naslovom Kitica mojih, napisal pa je tudi nekaj poglavij za knjigo svojih spominov. Kako izjemno velik prijatelj lepe slovenske besede je bil, priča osebna knjižnica Rudolfa Maistra, v kateri je bilo zbranih več kot šest tisoč knjig. Med njimi je bilo nekaj izrednih dragocenosti kot Dalmatinova Biblija, Janez Svetokriški in druge redke izdaje. Med drugo vojno so knjižnico srečno rešili, danes pa je spravljena v mariborskem Pokrajinskem muzeju.

BRATJE, NAPREJ!

Zelo mu je bila pri srcu tudi likovna umetnost, saj je bil sam slikar amater, zlasti v času, ko je bil še samski. Bil je prijatelj Riharda Jakopiča, kasneje se je spoprijateljil še z Jamo in Strnenom. Kmalu po osvoboditvi Maribora izpod avstrijske nadoblasti je bil v mestu ustanovljen likovni klub in general je bil pokrovitelj prve razstave mariborskih umetnikov.

V začetku leta 1918 je Rudolf Maister-Vojanov napisal in 8. aprila istega leta v mariborski Straži objavil naslednje verze, ki so v tistih časih pomenili ne le poziv na upor zoper obstoječo oblast, temveč — po takratnih zakonih — pravo veleizdajo:

Naprej

Bratje! Naša pomlad gre iz tal,
bistra ko burja, močna ko val:
v naša domovja se je zagnala
tmo razklala, solnce skovala,
solnce,
kralja Matjaža dan.
Bratje, v sedlo, vajeti v dlan:
Drava nas zove, Jadran rjove,
vranci naj skrešejo trdne podkove,
bratje
naprej!

General Rudolf Maister, sicer velik ljubitelj konj, pa se ni nikoli več zavihtel v sedlo. Drugega oktobra 1923 je bil upokojen kot divizijski general skupaj z vrsto drugih častnikov, ki so služili v avstrijski armadi, kar ga je malce potrlo. Kmalu po umokojitvi je zbolel za vnetjem živcev na nogah in je domala ohromel. Umrl je 26. julija 1934 na Uncu pri Rakeku.

LIKOVNA UMETNOST:

Razstava Ernesta Arbeitsteina

V Galeriji HILDEBRAND v Celovcu bodo 10. aprila odprli razstavo slik slovenskega rojaka, avtodidakta Ernesta Arbeitsteina.

Ernest Arbeitstein se je rodil 24. septembra 1942 v Bohinjski Beli pri Bledu. Ljudsko šolo je obiskoval v Lienzu in Pliberku ter dve leti glavne šole. Potem je bil šest let na gimnaziji na Plešivcu in v Celovcu. Sedaj je zaposlen v gostinstvu.

Že v ljudski šoli je kazal posebno nagnjenje k risanju in slikanju. Na Slovenski gimnaziji v Celovcu je dosegel svoj prvi večji uspeh ob razpisu evropskega risarskega in slikarskega tekmovanja šolarjev (1960), ki se ga je udeležil s sliko „Kolo" (jugoslovanski narodni ples). Za svoje umetniško delo je prejel že avstrijsko državno nagrado.

Ob tej priliki naj omenimo, da je **Ernest Arbeitstein** že od leta 1963 član „mladja" — kulturne revije mladih v Celovcu.

Razstavljal je že v Innsbrucku, Slovenj Gradcu, Muti, Ravnah na Koroškem, Beljaku in Velenju.

Razstavo, ki jo bo mladi umetnik odprl 10. aprila, ob 20. uri v galeriji HILDEBRAND, bo odprta do 24. aprila.

V tem času si jo lahko ogledate od ponedeljka do petka od 17. do 20. ure, v soboto in nedeljo pa od 10. do 14. ure.

Umetnik bo navzoč ves čas trajanja razstave.

IZ GLASBENEGA SVETA:

Nova slovenska opera

Z opernim ustvarjanjem slovenskih komponistov se pravzaprav srečujemo v zelo majhnem obsegu, tako da že zaradi tega smemo reči, da so bili te dni v ljubljanskem opernem gledališču priča prazničnemu dogodku, saj so se ljubitelji te glasbene zvrsti srečali z novo slovensko opero, ki ji je bila za botra Hiengova radijska igra istega imena, tematike in tragično resnične poante, z opero „Cortesova vrnitev" Pavla Šivica.

Komponista Šivica predstavlja njegova glasbena govorica kot precej tipičnega sodobnega ustvarjalca. Tako ni mogoče misliti, da bo njegova opera tradicionalno ariozna. Kljub temu pa njegov glasbeni izraz v tej operi uporablja vse, kar je dandanes v komponistovi rabi, vendar, tako da orkester, ko igra sam, obvladuje tudi najekstremnejše komponistove težnje, pevcem, tako solistom in zboru, pa je omogočeno prosto uveljavljati vokalne zmogljivosti. Kakor bi bilo mogoče misliti, da se bo komponist naslanjal na kakršnokoli mehiško glasbeno izročilo, ker je celotno dogajanje postavljeno v to oddaljeno deželo, pa se Šivic te folklore ni loteval. Več mu gre za namig, kakor jih ponuja besedilo o revoluciji in njenih žrtvah, ki se zgodovinsko obnavljajo.

V VERONI FESTIVAL OPERNE IN BALETNE GLASBE

Vodstvo veronske operne sezone sicer še ni dokončno odločilo o vsem programu, vendar je sestavilo okvirni spored, ki je prav gotovo bogat, kot so pač že nekaj let bogati programi veronske poletne sezone.

Vsekakor se bo letošnja že 52. **operna sezona** v veronski areni začela 13. julija z opero **„Samson in Dalila"** skladatelja Camilla Saint-Saensa. 14. julija bo na sporedu premiera Puccinijeve **„Tosce". „Aida",** delo komponista Giuseppa Verdija, ki je bila tudi lani na sporedu, pride na spored v premierski izvedbi v areni 21. julija.

25. julija in 23. avgusta, bodo ponovili Verdijev „Rekvijem", ki ga je občinstvo lani sprejelo z izrednim navdušenjem.

Baletu so namenjeni štirje večeri. Tokrat bodo pripravili za poletno sezono balet **„Giselle"** Adolpha Adama avgusta. V glavnih vlogah bosta nastopila dva vrhunska umetnika, in sicer čudovita **Carla Fracci,** ki bo plesala kot Gisela, ob njej pa bo nastopil **Paolo Bortoluzzi.**

Obiščite II. kulturni festival, ki bo od 1. do 5. maja v Globasnici!

OB ROBU POVEDANO:

Papirna kriza?

Vse kaže, da je poleg naftne krize nastala še papirnata kriza, kajti kar naenkrat izgine ves papir oziroma plakati z določeno vsebino (slovensko seveda). Misteriozno so namreč izginjali plakati Slovenskega kulturnega društva iz Globasnice, ki so vabili na prireditev „Pesmi, glasba in plesi narodov Jugoslavije". Da plakati SKD izgnijajo, je to že stara tradicija podjetnih trgačev, vendar je tokrat izginilo precejšno število plakatov. Člani društva so komaj dohitevali pridnosti trgačev, da so nadoknadili plakate. Sreča, da ima društvo precejšno število plakatov na zalogi!

Zato sporočamo vsem tistim, ki tako nujno potrebujejo papir, da je to samo stvar dogovora. Da bo ustreženo njim in nam, naj se zglasijo pri SKD v Globasnici in mi jim bomo radevolje postregli s papirjem, katerega si želijo. Nam na ta način ne bo treba ponovno lepiti plakatov, oni pa bodo lahko mirno prespali noči.

Za Slovensko kulturno društvo
Jožko H u d l, Globasnica

PISMA BRALCEV:

Se o Kurdih

V zadnji številki Našega tednika ste poročali o „Kurdskem boju za svobodo". Ker se mi zdi to poročilo malce enostransko, mi dovolite kratko pripombo:

Pišete, da je „po koncu druge svetovne vojne podpirala Sovjetska zveza Kurde, ker je vladal v Iraku režim, naklonjen zahodnim silam. Danes pa bo najbrž narobe."

V brošuri „Die Kurden — ein Volk ohne Staat" (Kurdi — narod brez države), ki jo je izdalo leta 1972 društvo kurdskih študentov v Avstriji, beremo sledeče (stran 27): "... Zaradi etnične svobode Kurdov v Sovjetski zvezi ugotavljamo, da je Sovjetska zveza edina država, v kateri uživajo Kurdi vse državljanske pravice; imajo svoje šole, smejo gojiti svoje šege in navade in brati kurdske knjige in časopise. Imajo tudi vse ostale pravice, ki gredo vsakemu človeku po deklaraciji za človekove pravice." (K temu moram še dodati, da so ustanovili na univerzah v Leningradu in Moskvi posebne institute za kurdologijo.)

Važna je tudi socialna struktura kurdske družbe, ki jo orišejo kurdski študentje v zgoraj navedeni brošuri takole (stran 29):

„Socialna struktura kurdskega naroda je zelo podobna tisti Tretjega sveta. Večina prebivalstva živi od poljedelstva in živinoreje. Zgodovinsko pogojena razčlemba kurdskega naroda na več plemen, ki so predstavljala vsak zase zaokroženo enoto s svojim knezom, vedno bolj in bolj razpada. Kurdska družina pa je še vedno velika in šteje povprečno 6 do 8 oseb. Pomembno je v tej zvezi, da uživa kurdska žena v družbi mnogo več svobode kot pri sosednih narodih.

Največja kulturna naloga je boj proti nepismenosti, ker večina kurdskega prebivalstva ne zna ne pisati ne brati. Poleg tega pa precejšen del ne poučujejo v svoji materinščini, temveč v državnem jeziku dežele, v kateri se pač nahajajo. Izjemi sta le Irak in Sovjetska zveza. Večina Kurdov je mohamedanske veroizpovedi, ostali so kristjani ali pripadniki Caratustre."

Franc K a t t n i g, Dunaj

Hodl de Bodl na Kolpingovem odru

V petek, 29. marca, so igralci prosvetnega društva »Rož« iz Št. Jakoba, na povabilo celovškega slovenskega kulturnega društva, uprizorili v Kolpingovi dvorani v Celovcu šaloigro »Hodl de Bodl« nizozemskega pisca A. E. Greidanusa.

Hodl de Bodl je cunjar, ki vleče za seboj svoj voziček, v katerem zbira staro blago. Je to komična figura, kot jo najdemo v Raimundovih igrah: oseba, ki zapleta in razpleta odrsko dejanje, ustvarja zamenjave in zmešnjave ter tako vodi komike. Komika pa se ne odraža le v dejanju, temveč tudi v jeziku samem. Tako opravičuje junak lenobo vaškega policaja Jorisa s tem, da mu zatrjuje, da je »predelan«. Tako zadobi igra še več smešnosti in izvablja pri gledalcu veliko smeha.

Vse skupaj je držal v šahu cunjar Hodl de Bodl s Sandro in Simplino, ki sta kaj izvrstno zaigrali svoji vlogi pri vodnjaku, pri stepavanju preproge, kot tudi pri obešanju perila, ki jima je bil tarča za zaspanega policaja, kateremu je cunjar v spanju pri vodnjaku zamenjal čepico in mu podtaknil svojo. Skozi okvir v gornjem delu vodnjaka je potem prebujeni policaj videl postavo, ki je sličila njemu. Se pravi, da je videl samega sebe mesto cunjarja. Klopico okoli starodavnega vodnjaka pa je cunjar namazal na debelo z brezbarvnim lakom, kjer se je policaj, kot že večkrat poprej, vsedel in se zazibal v sladke sanje. Ko pa se je prebudil in hotel vstati, je spremlil, da so mu hlače nepokorne in se rajši držijo deske kot njega. Nič ni pomagalo s premikanjem in jezo, temveč vdal se je v svojo usodo.

Po kratkem času jo primahata gospoda advokat in čevljar, ter se lepo vsedeta levo in desno kraj njega. To je bilo policaju po godu, saj »gorje mu, kdor v nesreči biva sam«, zato je še malo počakal s svojo nameravano opombo, da se je lak dodobra utrdil na njihovih hlačah. Takrat je policaj bušil v smeh, ki ga pa onadva dolgo nista razumela. Ker se pa le ni prenehal smejati in se nagibal sem in tja, da se mu je videlo globoko v goltanec, sta se začela tudi onadva premikati, a njiju hlače so ostale lepo pri miru, so se potem vsi trije smejali na svoj račun, publika pa na njihov. Prilepljeno trojico pa je rešil cunjar, ki je imel še največ soli v glavi. Pograbil je kos deske in na »kontro-pezo«, ali pravilno na vzvod vzdignil vse tri. Dvorana je bila polna mladine, zato tudi polna smeha. Torej vse v redu, želeti pa bi bilo, da bi bila izgovorjava glasnejša, vsaj, tako kot je bil smeh prilepljenih.

Edinstvena prireditev v Globasnici

V nedeljo, 24. marca, je v Globasnici pri Šoštarju potekala prireditev „Pesmi, glasba in plesi narodov Jugoslavije". Že naslov prireditve je nakazoval pester spored, tako da so se povabilu Slovenskega kulturnega društva odzvali številni rojaki iz različnih krajev Koroške.

Pred popolnoma zasedeno dvorano se je nato začel odvijati spored, ki je presegel vsa pričakovanja. Takoj v začetku je folklorna skupina RKUD „Sloboda" iz Varaždina predstavila slovenske plese v gorenjskih narodnih nošah. Folklorno skupino je glasbeno spremljala tamburaška skupina imenovanega društva. Nato je nastopal moški pevski zbor DPD „Svoboda" iz Kidričevega, ki je pel slovenske umetne in narodne pesmi. Pevci in plesalci so se menjavali, tako da se je spored nepretrgoma odvijal pred očmi zamaknjenih gledalcev. Folklorna skupina je v pisanih narodnih nošah umetniško dodelano predvajala narodne plese iz Srbije, Bosne, Metohije, Hrvatske in Makedonije. Videli smo živo paleto bogate in pestre kulture iz Jugoslavije. Prav posebno je gledalce navdušil ples iz Makedonije, ki je ponazarjal perice. Navdušeni gledalci so med izvajanjem nepretrgano ploskali.

Edinstven je bil tudi ansambel „Lajoš" DPD „Svoboda" iz Ptuja, ki je z interesantno zasedbo (dve harmoniki, violina, kontrabas, brač in kitara) predvajal glasbo, ki bi jo mogli uvrstiti v nekako dunajsko-madžarsko-cigansko.

Ob koncu pa je še spregovoril zastopnik KKZ dr. Erik P r u n č, ki je dejal, da taka srečanja dokazujejo prijateljstvo med narodi, da se lahko srečujemo in da zato za nas ni meja, ki bi jih podirali. Zato so zlobni tisti, ki pravijo, da hočemo podirati meje.

Nedeljska prireditev v Globasnici je bila vsekakor edinstvena in posrečena. Gledalce je predvsem navdušila folklora Varaždincev, ki so predvajali do sedaj nam še neznane plese. Nobenemu gledalcu ni bilo žal, da si je ogledal to predstavo.

Slovensko kulturno društvo v Globasnici se trudi, da bi še v bodoče tako pogosto prirejalo predstave, da bi zadovoljilo kulturne potrebe. Da taka potreba obstaja, dokazujejo polne dvorane. Seveda morajo biti predstave zanimive. Tudi društvo samo se trudi, da bodo njihovi lastni nastopi čim bolj kvalitetni. Igralska skupina društva pa že pridno vadi z igro „Mrtvi kurent", ki jo bo uprizorila vo peliki noči.

Globasnica

Zadnjo soboto je priredilo Slovensko kulturno društvo v Globasnici izredno zanimivo uprizoritev. Nastopala je mladinska igralska skupina „ODER 73" iz Pliberka. Kabaret, ki ima naslov „Šel je popotnik skozi koroški vek ali Na Koroškem je fletno ..." je na melodije narodnih pesmi spisala gospa Anita H u d l. Kabaret, ki je skoraj docela glasbeno podprt, je spremljal na inštrumentih ansambel „Bellamies" iz Šmihela, ki ga vodi Stanko S a d j a k.

Tematika kabareta je ironiziranje razmer na Koroškem. Zlasti prikazuje satirično bombni atentat na hišo Zveze slovenskih organizacij v Celovcu, bombni atentat na partizanski spomenik v Robežah, podiranje dvojezičnih topografskih tabel in drugo.

Kabaret je zelo zanimiv in na čisto nov način prikazuje našo koroško manjšinsko problematiko.

V popolnoma zasedeni dvorani pri Šoštarju v Globasnici se je pred navdušeno publiko odvijal spored. Gledalci so z zanimanjem sledili podajanju in z vmesnimi aplavzi prekinjali nastopajoče. Prvič se je zgodilo, da so se koroški Slovenci do solz nasmejali, čeprav je problem kot tak izredno resen.

Ob koncu je predsednik Krščanske kulturne zveze Lovro K a s e l j pohvalil skupino in avtorico kabareta. Skupina pa mu je ob tej priložnosti predala svoj izkupiček prireditve za gradnjo Kulturnega doma v Celovcu.

CELOVEC

V soboto preteklega tedna je bil pri Posojilnici v Celovcu izvoljen nov predsednik upravnega odbora. Dosedanjega predsednika dr. Mirta Zwittra je zamenjal višji vladni svétnik dr. Pavel A p o v n i k.

Oglašujte v našem listu!

Za tiskovni sklad so darovali:

Marija Hobel, Sinča vas	šil. 50.—
Andrej Schüttelkopf, Št. Jakob	50.—
Barbara Tolmajer, Verovce	50.—
Jožef Partl, Mače, Bistrica/Rož	50.—
Neimenovani, Slov. Plajberk	50.—
G. Franc Jančar, Slov. Plajberk	30.—
Marija Wieser, Slov. Plajberk	30.—
Sebastijan Malle, Rute/Št. Janž	25.—
Neimenovani, Tuce	20.—
Marija Kunčič, Podsinja vas	20.—
Jožefa Kropiunik, Podsinja vas	20.—
Mihael Petschnig, Št. Janž/Rož	20.—
Lovrenc Bister, Svetna vas	20.—
Marija Malle, Slov. Plajberk	20.—
Andrej Lausegger, Slov. Plajberk	20.—
Vincenc Ogris, Šoštelje/Poden	20.—
Neimenovana, Sveče	10.—
Katarina Blüml, Št. Janž	10.—
Matej Lausegger, Slov. Plajberk	10.—

VSEM DAROVALCEM ISKRENA HVALA!

BOŽJA SLUŽBA ZA VELIKI TEDEN V CELOVCU

V velikem tednu bo božja služba v slovenskem jeziku v kapeli provincialne hiše (Viktringer Ring 19) in sicer vsak večer ob 19. uri. Pred vsako božjo službo bo tudi priložnost za spoved.

CVETNA NEDELJA, 7. 4. 1974: **Spomin Jezusovega slovesnega vhoda v Jeruzalem.** Ob pol osmih zjutraj v kapeli provincialne hiše blagoslov oljk in zelenja, potem sveta maša.

Ob 9. uri sv. maša — kot vsako nedeljo — v cerkvi novega bogoslovja (ob Lendkanalu).

VELIKI ČETRTEK, 11. 4.: **Spomin zadnje večerje.** — Zvečer ob 19. uri sv. maša s skupnim obhajilom vernikov, nato ure češčenja.

VELIKI PETEK, 12. 4.: **Spomin Jezusove smrti na križu.** — Ob 19. uri zvečer božja služba s češčenjem sv. križa in skupnim sv. obhajilom.

VELIKA SOBOTA, 13. 4.: **Velikonočna vigilija.** — Zvečer ob 19. uri se začno velikonočni obredi; ob koncu slovesna sv. maša s skupnim obhajilom.

VELIKA NEDELJA, 14. 4.: **Velika noč.** Zjutraj ob pol 8. uri sv. maša v provincialni kapeli, ob 9. uri pa v cerkvi novega bogoslovja (ob Lendkanalu).

VABILO na
LIKOVNO RAZSTAVO
ERNESTA ARBEITSTEINA

ki bo odprta v sredo, 10. aprila, ob 20. uri v galeriji „H i l d e b r a n d".

SELE

Skioptično predavanje

Vedno se razveselimo, kadar nas obišče g. Vinko Z a l e t e l s skioptikonom in zvočnikom. Posebno smo ga pa bili veseli v nedeljo, 24. marca, ko nam je predvajal v slikah in besedah Koroško v letnih časih in običajih. Nad 300 barvnih slik nam je na platnu predočil mnoge zanimivosti narave, družinskega in javnega življenja. Slike pa je spremljala razlaga, večkrat šegava, da nas je spravila v dobro voljo. G. Vinku kličemo: hvala in še na svidenje!

† Marjeta Hribernik

Obsevana od sonca stoji na klancu na Rebri mala ljubka hišica, dom Marije H r i b e r n i k. Odkar si je njen sin, naš nadučitelj Tonej Hribernik, ustanovil lastno družino, je bivala tam sama, seveda večkrat obiskovana tudi še od hčerke Milije in njenih otrok ter od sina Makseja. Sedaj je pa ta domek zapuščen, kajti njena lastnica se je preselila — na pokopališče! V 74. letu je prej krepka začela močno pešati. Podlegla je raku in drugim boleznim, kakor je ugotovila operacija v celovški bolnici.

Pogreba v nedeljo, 31. marca, se je udeležilo izredno mnogo ljudi, dokaz, kako je bila rajna splošno spoštovana in priljubljena. V mladih letih je kot dobra pevka sodelovala pri cerkvenem pevskem zboru, pozneje je krepila ljudsko petje. Zato je bilo zelo umestno, da jo je petje spremilo na zadji poti. Dve žalostinki ji je zapel delavski pevski zbor iz Sinče vasi, čigar član je sin Maksej, z eno pa se je od nje poslovil domači moški zbor. Naj posluša sedaj angelsko petje v nebesih!

V najgloblji žalosti sporočamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da nas je naša nadvse ljubljena, nepozabljena žena, mama in sestra, gospa

Draga Jelen

v torek, dne 2. aprila 1974, dosti prezgodaj za vedno zapustila. K večnemu počitku bomo našo drago pokojnico položili v nedeljo, 7. aprila 1974, ob 15. uri na pokopališče v Svečah v Rožu.

Bistrica v Rožu, dne 2. aprila 1974.

V g l o b o k i ž a l o s t i:

Stanko, mož;
Almira, Draga in **Marijan,** otroci;
Pepa, Ika, Anča in **Dora,** sestre,
v imenu vseh ostalih sorodnikov.

DEŽELNOZBORSKE VOLITVE 1975:

ZSO proti skupni kandidaturi

„Zveza slovenskih organizacij je sklenila, da se pri deželnozborskih volitvah 1975 ne bo udeležila skupne samostojne liste obeh osrednjih organizacij.“ To je preteklo nedeljo decidirano izjavil predsednik ZSO, dr. Franci Zwitter, in sicer na občnem zboru pliberškega prosvetnega društva „Edinost“, čigar predsednik je dir. Jožko Koncilja. **V okviru tega občnega zbora je bila namreč forumska diskusija o trenutni narodnopolitični situaciji: Za Narodni svet sta govorila dr. Matevž Grilc ter dipl. jur. Filip Warasch, medtem ko sta ZSO zastopala dr. Franci Zwitter ter socialistični deželni poslanec Hanzi Ogris. Dr. Grilc je slej kot prej odločno zagovarjal samostojni nastop koroških Slovencev in dal udeležencem občnega zbora (katerih je bilo proti pričakovanju bolj malo), da namerava NSKS pri naslednjih deželnozborskih volitvah kljub Zwittrovemu „njetu“ nastopiti s samostojno listo!**

PRAVILNA 20-LETNA POLITIKA ZSO?

Dr. Zwitter je v svojem diskusijskem prispevku med drugim poudaril, da je ZSO v zadnjih 20 letih v bistvu vodila pravilno ter za koroške Slovence uspešno politiko: namreč, ko se je povezovala z „demokratično-naprednimi silami“ **(konkretno: s SPÖ).** Svojo tezo o „uspešni politiki“ je predsednik ZSO skušal dokazati, s tem da se je med drugim skliceval na dosego socialističnega deželnega poslanca ter na zakon o dvojezičnih napisih. Ker pa je ZSO slej kot prej mnenja, da je rešitev slovenskega vprašanja v povezavi z „demokratičnimi silami“ ter da je narodnostni problem hkrati povezan z drugimi družbeno-političnimi vprašanji, skratka: **ker je prepričana o uspešnosti njene 20-letne politične zgodovine (ko je zaupala koroškim socialistom), se izreče tudi tokrat proti skupni samostojni listi!**

DR. GRILC: „PRAV JE, ČE SE UČIMO IZ NAPAK PRETEKLOSTI!“

Dr. Matevž Grilc, 2. podpredsednik NSKS, je v svojem uvodnem referatu priznal, **da je Narodni svet v preteklih letih ravnal napačno, ko se je med drugim pri deželnozborskih volitvah (razen leta 1965: takrat je namreč nastopil samostojno) naslanjal na ÖVP.** Poudaril je, da novo vodstvo NSKS tega ne samo ugotavlja, **temveč da je predvsem pripravljeno, spoznanju primerno ukrepati! Zato je tudi podpredsednik Narodnega sveta zagovarjal samostojni nastop, ker:**

1. vključitev v SPÖ, ÖVP ali celo FPÖ ne utrjuje narodne zavesti, temveč nasprotno pospešuje asimilacijo (izkušnje ter rezultati 20-letne preteklosti obeh centralnih organizacij o tem dovolj zgovorno pričajo);

2. z javno podporo avstrijske komunistične stranke nikakor ne bi dosegli zaželjenega uspeha (južnokoroška psihoza za komunistom ne dopušča uspešnega volivnega izida);

3. prepustiti našim rojakom prosto odločitev prav tako ne koristi politični samozavesti koroških Slovencev; narod brez zdrave politične samozavesti pa je mrtev ter kvečjemu opravlja funkcijo kakega folklornega ansambla.

SAMOSTOJNA LISTA NE SAMO NACIONALNEGA ZNAČAJA!

„Iz vsega tega pa je razvidno, da nam preostane glede prihodnjih deželnozborskih volitev edinole možost samostojnega nastopa,“ je poudaril dr. Grilc.

S tem v zvezi si gotovo marsikateri stavi vprašanje: kaj pa tedaj, če ne dosežemo svojega poslanca? K temu dr. Grilc: **„Program samostojne liste ne more biti samo nacionalnega značaja, temveč mora prav tako tudi vsebovati splošno-družbeno-politične aspekte. Zaradi tega pa ne moremo istovetiti odločitve za samostojno listo s katerokoli narodnostno pripadnostjo!“**

Ob vsem tem pa je treba poudariti: samostojna kandidatura zahteva ogromno dela, zrel politični koncept ter potrebni kontakt s podeželjem! Pravzaprav zahteva, ki bi jo lahko prav tako naslovili na naše tako imenovane „narodne voditelje“! - k. o. -

Draga Jelen - umrla

Pred nekaj meseci je nenadoma obolela gospa Draga Jelen, žena našega uglednega zdravnika g. dr. Stanka Jelena na Bistrici v Rožu; zdravila se je v dunajski bolnici.

Z veliko zaskrbljenostjo smo zasledovali potek bolezni in smo še vedno upali, da bo nastopilo izboljšanje in da bo priljubljena gospa Draga spet v naši sredi.

Toda v torek nas je zadela nadvse žalostna vest, da se je za vedno ločila s tega sveta in odšla k Bogu po večno plačilo. Pogreb drage pokojnice bo v nedeljo, 7. aprila, ob 15. uri v Svečah.

Z njenim možem, gospodom doktorjem Stankom, sočustvujejo vsi znanci in prijatelji, enako tudi z otroki in ostalimi sorodniki. Tudi naš list se pridružuje tem izrazom sožalja!

V Zelezni Kapli smo se smejali cunjarju

Raztrgane cape človek dandanes že stežka najde. Povečini jih ljudje sežgo, včasih pa z njimi polirajo še svoje avtomobile, preden začno molji grizti vanje svoje luknje.

Da pa je pred nekaj desetletji bilo še povsem drugače, smo se prepričali v nedeljo zvečer, ko smo na kapelškem odru videli originalnega cunjarja Hodla de Bodla. Bil je to hudomušen, z vsemi žavbami namazan potepuh. Zato ni čuda, da si je z duhovitimi zvijačami znal napolniti svoj voziček.

Tako so bili ob koncu igre vsi srečni: Hodl, ki si je prislužil s tem, da je oženil siromašnega čevljarja Dofilla in bogatega trgovca Mošnjadora, polno torbo denarja in telefon, obe dekleti, ki sta se končno le mogli omožiti, in policaj Joris, ki je zavoljo svoje „predelanosti“ (se pravi, da je bil hudo zdelan) bil vesel, da je bil končno brez skrbi.

Hodl de Bodl je komedija zmešnjav in prevar, kot so čudežno ogledalo, preproga, srajce, ki se smejejo itn. Dramska zgodba ima svoj izvor v holandski pravljici in je polna komičnih situacij.

Kaj čuda, da smo se neprenehoma smejali in krepko zaploskali. Igralci slovenskega prosvetnega društva „Rož“ iz Št. Jakoba v Rožu so komedijo skoro brez izjeme izvrstno zaigrali. Za ti dve uri smeha se jim hočemo na tem mestu iz srca zahvaliti.

V njihovem nadaljnem delu pa se bodo prav gotovo potrudili še za čistejši jezik.

Z velikim zadovoljstvom pa ugotavljamo, da se je društvo „Rož“, ki je v zadnjih letih nekam šepalo, poživilo, saj je letos zaigralo pod režijo Petra Stickra že drugo igro. Zato kličemo Šentjakobčanom: Delajte tako naprej, kajti treba nam je lastnega kulturnega ustvarjanja, ker se ne moremo venomer pitati s tujim blagom!

Slovensko kulturno društvo v Globasnici vabi na

večer slov. folklore

v nedeljo, 7. aprila 1974, ob 20.00
v dvorani pri Šoštarju
v Globasnici.

Gostovali bodo učenci osnovne šole MATIJA VALJAVEC iz Preddvora na Gorenjskem.

K številni udeležbi vabi

društveni odbor.

Slovensko prosvetno društvo „Bilka“ v Bilčovsu vabi na

popoldne slov. folklore

v nedeljo, 7. aprila 1974, ob 14.00
v dvorani pri Miklavžu v Bilčovsu.

Gostovali bodo učenci osnovne šole MATIJA VALJAVEC iz Preddvora na Gorenjskem.

K številni udeležbi vabi

društveni odbor.

Izgubili smo Haninovo mater

V 86. letu starosti je v Šmhielu pri Pliberku umrla Marija Vavti. Bila je ena močnih slovenskih mater in je prav, da malo obširneje opišemo njeno življenje.

Rodila se je v Šmihelu na Gosposvetskem polju kot hčerka mlinarja Čarfa. Njen oče in mati sta kupila kmalu nato Aplenove mline v Gonovecah. Mlela sta kmetom žito, lotila se pa tudi peke rženega kruha. Čarfov kruh je bil lep in dober, dokler ga je mogel še peči oče. Ko je ta zbolel in umrl, so peko opustili, ker so se sinovi izučili drugih poklicev. Dva sta padla v prvi svetovni vojni, g. Miloš pa je postal duhovnik.

Rajna mati se je izučila za šiviljo in se nato poročila s krojačem Antonom Vavtijem, ki je bil zaposlen pri občini Bistrica kot občinski sluga. Ona je bila na glasu kot imenitna šivilja, njega pa krojaštvo ni posebno veselilo, zato je kupil malo kmetijo pri Haninu v Šmihelu in začel poleg občinske službe še kmetovati. Žena mu je pomagala, vendar je ostal njen glavni poklic šiviljstvo. Ker je bila mojstrinja, je imela zmerom po več vajenk. Bila je zelo natančna in so se dekleta pri njej dobro naučile šivanja.

Vmes pa je rodila otroke. Prihajali so pogosto in nabralo se jih je devet. Vsi so bili zdravi in nadarjeni. Fantje so vsi po vrsti bili ministrantje v farni cerkvi v Šmihelu. Študirati pa jih med obema vojnama niso mogli dati, ker takrat ni bilo podpor, ne denarja. Izučili so se praktičnih poklicev. Trije sinovi so nato padli v drugi svetovni vojni. Velika je bila žalost matere ob tej bridki izgubi. Tolažile so jo hčerke in ji pomagale pri gospodinjstvu. Ena, Ivanka, je postala tudi mojstrinja, a se nato poročila z dipl. trgovcem Dolfejem Picejem. Kmalu nato je umrl oče Anton.

Rajna mati je bila po celi fari zelo spoštovana, pri sosedih Šmihelcih pa zelo priljubljena. Smilila se je sosedam, ker je imela toliko dela. Zato so ji prišle večkrat ponoči ob mesečini žet. Ko je zjutraj prišla na njivo, je videla, da je že požeto in tudi snopje postavljeno v stave. To so naredili dobri ljudje, ki se niti pokazati niso hoteli. Tako pomoč so nekdaj imenovali „urtlanje“.

Svoje otroke je mati vzgojevala v poštene, narodno zavedne ljudi. Hodili so po stopinjah svojih staršev. Kakor sta bila oče in mati v mladosti igralca in prosvetarja, tako tudi vsi njuni otroci. Kako lepe vloge je odigrala njuna hči Ivanka. Najmlajši sin Stanko je postal režiser šmihelskega odra in odličen igralec. Tradicija se v Haninovi hiši nadaljuje, zdaj že Stankotove hčere igrajo pomembne vloge. Zopet imajo pri Haninu osem otrok.

Tudi v narodni zavesti sledijo otroci staršem. Stanko je postal slovenski mestni svétnik občine Pliberk in je načelnik šmihelske posojilnice. Sin Franc pa je poslovodja Kmečko gospodarske zadruge v Železni Kapli. Hčerka Zalika že dolga leta gospodinji dekanu Sriencu v Šmihelu. Hčer Micka pa je mati najboljšega nogometaša Slovenskega atletskega kluba, učitelja Jožeta Fera. Tudi zmožni mesar Alojz Vavti je sin umrle Haninove matere. Dolga leta so Haninovi opravljali cerkovniške posle v Šmihelu. 14 njenih vnukov je obiskovalo Slovensko gimnazijo.

Pokopali smo jo ob veliki udeležbi dne 30. 3. v Šmihelu. Sveto mašo zanjo je opravil selski župnik Alojzij Vavti, brat njenega pokojnega moža. Dekan Srienc je orisal njene verske vrline, mi se je pa spomnimo v Našem tedniku kot vzorne narodnjakinje in domoljubne vzgojiteljice. Zahvaljujemo se ji za njeno narodno delo in si želimo, da bi jo mnogo mladih slovenskih mater posnemalo. Naj počiva v božjem miru, blag ji spomin!

Marko Polzer - umrl

Po končani prvi svetovni vojni je Marko slekel vojaško suknjo in se posvetil študiju agronomije v Pragi in na Dunaju. Kot agrarni inženir je iskal službe na vseh pristojnih mestih in povsod so mu bila kot Slovencu vrata zaprta.

Odločil se je pomagati domačim kmetom z drevesnico, katero je na 1 hektarju Vazarjeve domačije uspešno gojil in vodil. Iz te drevesnice je posebno po Podjuni mnogo raznih dreves po sadovnjakih in okoli hiš, ki so se dobro udomačila in obnesla. Marko pa je prepotoval južno Koroško in z raznimi predavanji tudi zbujal zanimanje za žlahtno sadje, ki uspeva na tej zemlji.

Poučeval je tudi na kmetijski šoli v Podravljah.

Kljub njegovim osemdesetim letom smo ga videli na vseh kulturnih in političnih prireditvah koroških Slovencev. Za enoinosemdeseto leto se mu je izteklo življenjsko potovanje in po kratki bolezni se je vrnil v domačo zemljo, preprost kot je bil vse življenje, preprost bo ostal tudi v našem spominu.

Pokopali smo ga ob obilni udeležbi znancev in prijateljev v torek, dne 2. aprila, na šentprimoškem pokopališču. Naj mu bo domača zemlja lahka.

Na domu in v cerkvi je pel zbor Hanzija Kežarja, pogrebne obrede je opravil šentviški župnik Francej Krištof.

Ob odprtem grobu je spregovoril tudi škocijanski župnik g. Koglek, ki je predvsem naglasil, da je rajni rad potoval in svoja spoznanja posredoval drugim. Tudi je posvetil mnogo skrbi strokovni izobrazbi.

Dr. Franci Zwitter pa je v kratkih besedah poudaril izrecno zanimanje pokojnega za slovensko kulturo in gospodarsko delo, ter ob odprtem grobu povedal, da je rajni svoje prihranke namenil za Kulturni dom v Celovcu.

Informacije Kmetijske zbornice

Dne 4. 3. se je sestal agrarno-socialni odbor Zbornice za kmetijstvo in gozdarstvo za Koroško. Zavzel naj bi stališče k raznim predlogom, ki so jih stavile tamkaj zastopane frakcje. Predlogu, da naj se pri zbornici ustanovi poseben sosvet za postransko in dodatno zaposlitev kmetov, so ugodl, tako da bo to panogo kmetjstva imel odslej na skrbi agrarno-socialni odbor Zbornice.

Zmanjšanje pridelka

Več prahu je povzročil predlog Splošne kmečke zveze (ABV), da naj zbornica po svojih uradnikih nasvetuje kmetom, naj zmanjšajo pridelek, ker, če je na trgu preveč blaga, cene padajo, kmetje pa manj izkupijo, kot če bi manj postavili na trg; ves njihov napor za večji dohodek je zastonj. Dosedaj je zbornica priporočala vedno le večjo proizvodnjo, zato je prišlo pri mleku in pri mesu do zastoja.

Zbornično vodstvo je bilo mnenja, da tega njeni uradniki nikakor ne morejo in tudi ne smejo. Oni so plačani od države, zato morajo skrbeti, da bo vedno na razpolago dovolj živil v državi. Skušali so izravnati ponudbo na trgu s priporočilom, naj preidejo kmetje od proizvodnje mleka na proizvodnjo mesa, pa so se nekateri preveč zaleteli v pitanje bikcov in so sedaj težave pri odkupu. Zatorej priporočajo, da naj kmetje ne prehajajo iz enega ekstrema v drugega.

Morda bi bilo bolje, tamkaj, kjer imajo zemljo že močno pregnojeno, da bi uporabljali nekaj manj umetnih gnojil in si s tem nekaj prihranili. Gnojila so res draga in se jih naj nekaj manj trosi, koliko, to pa naj razsodi vsak kmet sam.

Sporazum s KELAG

Z družbo KELAG zaradi priključkov novih motorjev v kmetijstvu še ni bilo mogoče doseči sporazuma. Kmečka zbornica hoče obdržati staro pravilo, po katerem je smel kmet imeti neomejeno število motorjev, od katerih pa nobeden ni smel presegati število kilovatov, ki so dovoljeni za velikost posestva pod kmetijsko tarifo. Po novem pa KELAG zahteva, da naj vsi električni motorji na kmetiji ne presegajo določeno število kilovatov. Za vsak nov motor predpišejo prispevek v višini 700.— šil. za pol kilovata. Nekateri so bili mnenja, da je treba tožiti družbo KELAG, drugi so spet odsvetovali, ker ima KELAG za gorske kmete razumevanje in jim zaračunava znižane osnovne pristojbine.

Pogonska sredstva za stroje

Kmetijstvo je bilo v skrbeh za pogonska sredstva za traktorje. Kriza je sedaj prebrodena, vendar na podražitev tare. Vsako leto porabimo več pogonskih sredstev, lani že za 2 milijardi šilingov. Povračilo za naftni davek pa je za

(Dalje na 8. strani)

Hörzendorf - SAK 1:6 (0:3)

Zadnjo nedeljo se je ekipa Slovenskega atletskega kluba podala v Hörzendorf. Ker je moštvo iz Hörzendorfa na svojem igrišču zelo močno, saj je premagalo Glanegg z 3:0, smo se odpeljali s slabimi občutki. Igra je veljala hkrati kot generalna vaja za prihodnjo nedeljo, ko se bomo spopadli z vodečim Wölfnitzom. Zaradi tega si je Karl Nežmah, trener, nekaj posebnega izmislil. Ferro je postavil na desno krilo, njegovo mesto kot srednji napadalec pa je prevzel Peter Waldhauser. Namesto Waldhauserja pa je igral Mirko Oraže v sredini. In ta „sprememba" je nasprotno obrambo čisto zmešala, da niso vedeli, koga naj krijejo. Razen tega je celotno moštvo igralo v izvrstni formi, tako da nasprotnik sploh ni imel šans.

Igrati smo začeli zelo previdno. Toda ni trajalo dolgo in Oraže je zabil žogo prvič v nasprotnikov gol. Sledila sta dva gola Petra Waldhauserja in to je bil hkrati rezultat prve polovice. Da je moštvo igralo res izvrstno, se vidi v tem, da je naš vratar dobil v prvem polčasu samo tri žoge. V drugem polčasu je moštvo podalo še lepše kombinacije kot v prvem. Po golih Petra Waldhauserja (2) in Ferre se je glasil rezultat 6:0. Ena nepazljivost obrambe je dala možnost nasprotniku, da je premagal našega vratarja.

Takole izgleda trenutna lestvica skupine D:

1. Wölfnitz	15	13	2	0	40: 7	28
2. SAK	15	12	3	0	61:14	27
3. Launsdorf	15	9	4	2	42:19	22
4. Guttaring	15	9	1	5	30:30	19
5. Steuerberg	15	8	2	5	35:23	18
6. Glanegg	15	8	1	6	43:25	17
7. Hörzendorf	15	7	2	6	35:34	16
8. Maria Saal	15	7	0	8	35:30	14
9. Zweikirchen	15	6	1	8	22:29	13
10. Weitensfeld	15	5	2	8	27:36	12
11. Zweinitz	15	3	2	9	11:31	9
12. Sörg	15	2	1	11	20:54	7
13. Kraig	15	1	4	10	14:39	6
14. HSV	15	0	2	13	6:50	2

Prihodnjo nedeljo se pa pomerimo proti ekipi Wölfnitza. Upamo, da se bodo vsi Slovenci podali na Koschatovo igrišče, ter da bodo navijali za SAK z vso močjo. Igra se bo začela ob 15. uri.

Zanimivosti

TEŽKO ŽIVLJENJE GLASBENIKOV

Da življenje glasbenikov ni niti malo tako lahko, kot se to zdi nepoučenim, dokazujejo rezultati poskusa, opravljenega s člani simfoničnega orkestra dunajske filharmonije. Medtem ko je 24 glasbenikov igralo na svojih glasbilih, so mini instrumenti, ki so jih pričvrstili glasbenikom na glavo, usta in prsi, registrirali vse reakcije njihovega organizma. Poskus je pripravil avstrijski inštitut za higieno dela. Z njim so dokazali, da se pri igranju srce glasbenika napreza ravno tako kot srce pristaniškega delavca, drvarja ali pa kamnoseka. Pri izvajanju Brahmsove simfonije je na primer srce glasbenika udarjalo 130-krat v minuti, kar pomeni dvakrat hitreje kot normalno. Seveda je pa najbolj nenavadno to, da se po nekaterih pogojih dela glasbeniki sploh ne razlikujejo od delavcev kemičnih tovarn. Takrat ko je namreč dvorana polna gledalcev, je količina ogljikovega monoksida v prostoru orkestra desetkrat večja od dovoljene. Sočasno pa je jakost zvoka v orkestru včasih tudi celih 120 decibelov, kar seveda ni več v mejah normalnega in so ljudje izpostavljeni strahotnemu hrupu.

„JEEP" NI ZA GENERALA AMINA

Predsednik Ugande general Idi Amin se je doslej vozil v navadnem vojaškem »jeepu«. V zadnjem času pa si je nabavil citroen maserati SM, ki je stal 16.000 dolarjev ter je opremljen z vsemi najsodobnejšimi pripomočki. Neka sovjetska tovorna ladja je pripeljala »citroen« do pristanišča Mombasa v sosednji Keniji. V tej pošiljki je bilo tudi 58 lahkih tankov, 7 helikopterjev in 62 osebnih avtomobilov.

STRIŽENJE AVSTRALSKIH OVC S KEMIKALIJAMI

Striženje ovc v Avstraliji stane tretjino vrednosti volne. Ker je število strokovnjakov za to delo močno padlo, naraščaj pa nima dovolj prakse, so začeli misliti na nova sredstva striženja, ki bi nadoknadila pomanjkanje ljudi, obenem pa po možnosti pocenila striženje samo. Gre za nove vrste škarij, za kemikalije, ki volno od kože odvojijo, in za laser žarke.

POSEBNE VRSTE DVOBOJ

John Fancy in Mel Conway iz Denverja v ZDA, sta se zaljubila v isto dekle. Odločila sta se, da bo rezultat dvoboja odločil, kateremu bo dekle pripadlo. Izzvala sta se torej na dvobojevanje, pri tem pa sta se odločila za dokaj čudno orožje. Izbrala sta si avtomobile. S polnim plinom sta se zapodila drug proti drugemu — in trčila. K sreči sta iz tega neobičajnega dvoboja odnesla le vsak po nekaj prask, avtomobila pa sta bila zrela za staro železo. Najbolj zanimivo pa je to, da sta potem postala dobra prijatelja, dekleta pa ni maral več niti John niti Mel.

Zabavna glasba — popevkarstvo

SLOVENSKI ANSAMBEL OKO

je še ena izmed redkih slovenskih skupin, v kateri ni prišlo do nobenih večjih sprememb. „Rošado" so izvršili namreč že lani avgusta, ko so dobili novega bobnarja. V tej zasedbi so pravzaprav našli sebe in svoj izraz, ki se precej razlikuje od drugih podobnih skupin. Bas kitarist MIRO TOMASSINI je svojo Top lestvico prikrojil po delih, ki so mu bila vzor v iskanju lastnega glasbenega izraza...

PAUL MC CARTNEY

kandidira za oskarja, seveda za glasbo, v filmu „Live and Let Die"! Poleg tega pa je Paul tudi potrdil vest o ponovnem sodelovanju legendarnih Beatlesov! Kot kaže, so se fantje spametovali in si končno segli v roke.

VINEGAR JOE RAZPADLI!

Okoli te skupine je bilo zadnje čase precej polemik. V Angliji so dosegali že kar zavidljive uspehe, saj so jih razglašali za eno najboljših „live" nastopajočih skupin! Nato nas je presenetila novica, da njihova pevka Elkie Brooks nadaljuje kariero kar solo, in sedaj dokončni razpad skupine.

ALL MY LIFE

je naslov signala, ki ga je ponesla najboljša angleška pevka rocka Maggie Bell. Odkar je Maggie zapustila skupino Stone the Crows, se je pravzaprav precej spremenila, ali bolje rečeno, začela je peti tako, kot ji prija. Med snemanjem svojega solo albuma „Queen of the Night" je nastopila še v rock operi „Tommy". Zanimivo je, da je pri snemanju njenega prvenca sodeloval tudi Jimmy Page!

RORY GALLAGHER,

britanski „kralj bluesa", namerava s svojo skupino spremljati na evropski turneji starega, že legendarnega Muddyja Watersa. Učenec in učitelj sta namreč lani imela zelo uspešen skupni nastop v Londonu. Na tem koncertu so posneli tudi LP „The London Muddy Waters Session". „Stari" je bil z Roryjem tako zadovoljen, da ga je ponovno zaprosil za sodelovanje.

Hokej na ledu

ZDA ponovno v skupini A — Avstrija pa v skupini C — Jugoslavija presenetljivo osvojila srebrno kolajno

Po večletni odsotnosti so se Združene države Amerike ponovno uvrstile v najelitnejši razred v hokeju na ledu, to je v skupino A, potem ko so v zadnji tekmi premagali Zahodno Nemčijo s 5:2 (2:0, 1:1, 2:1). Američani so bili na svetovnem prvenstvu edina ekipa, ki ni bila niti enkrat poražena. Zahodni Nemci, ki so veljali celo za favorite svetovnega prvaka, so se morali nazadnje zadovoljiti samo s 3. mestom, potem ko jih je Jugoslavija visoko premagala z 10:4. Jugoslovanski hokejisti, ki v začetku prvenstva niso pokazali bogvekaj, so se proti koncu tekmovanja sijajno uigrali in prehiteli celo Nemce, ter zasluženo zasedli 2. mesto, potem ko so v zadnji tekmi z lahkoto porazili Nizozemce z 9:4 (4:0, 1:2, 4:2).

Spremljevalec Avstrije v skupino C so še Norvežani, njihova mesta bosta v skupini B zasedli Švica in Italija.

FOREMAN OSTANE SVETOVNI PRVAK

CARACAS. — George Foreman je obračunal s Kenom Nortonom v manj kot petih minutah in je tako ohranil naslov svetovnega boksarskega prvaka težke kategorije. Foreman je zmagal s tehničnim k. o., ker je sodnik Rendau odločil, da Norton ni več sposoben za bojevanje, potem ko se je moral trikrat pobrati s tal.

BORIS PAHOR: **21**

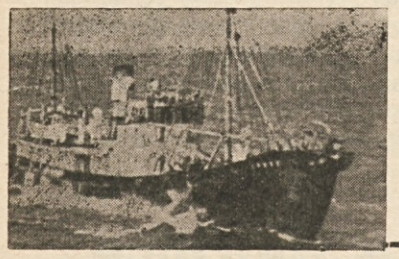

Parnik trobi nji

Tedaj se je položila na njeno ramo Danilova dlan, in kakor jo je hitro spoznala, tako ji je bilo prav, da je ravno ta trenutek prišel, da jo odpelje.

„Ušla si," je rekel.

Njegov obraz je bil veder; in tudi to ji je bilo zdaj prav.

„Prišla sem pogledat človeško uboštvo," je rekla, ko sta šla sredi med mizami.

„In?"

„Mislim, da je klečanje neke vrste pohabljenost."

Danilova dlan je stisnila njeno ramo in to soglašanje ji je bolj blizko, kakor da je odobril z besedo njeno misel; razkazovanje čustev se ji zdi tudi nekakšna potreba po pomoči.

„A te naše žene," je rekel. „Brez dušnega pastirja, brez ceremonij, same, kakor skupina, ki se odpravi na svojo pest z doma bolj zato, da se zavé svoje moči, kakor iz potrebe."

„Tudi jaz sem imela občutek njihove moči."

Peljal jo je okoli svetišča, da sta prišla na rob otoka; tukaj je bila spet laguna kakor poplavljena kopnina, ki bo zmeraj skrivala svoje nekdanje oblike. A zdaj ji pogled nanjo ne prinaša tesnobe, ta trenutek jo, še bolj kakor v Gradežu, ko je bila sama na pesku, prevzema spoznanje o veljavi njunega soglašanja.

„Miro naju vabi, da bi se vrnila z njimi," je rekel Danilo.

„Imenitno," je rekla. In stisnila je k sebi roko, ki je držala za laket njeno levo roko; in zavedela se je, da se zmeraj bolj preprosto razkriva.

Vračala sta se in stopala hitro, kakor da se bojita, da ne zamudita pomembnega naključja.

„Videl sem jih, kako so zbrane pod krovom," je rekel. „Kakor da so odločile, da imajo en dan zase, zato da sprostijo vsa tista čustva, za katera možje-ribiči nimajo časa."

A zdaj sta bila že na obrežju in Miro ji je pomolil roko.

„Samo vaju smo še čakali," je rekel, a njegovo karanje je bilo vidna krinka pred vedrim zadovoljstvom, da sta sprejela vabilo in prišla. In morebiti je bil izraz tega zadovoljstva tudi robantasti glas, s katerim je dajal ukaze.

„Alo, babe, pod krov se mi spravite!" je zaklical in zamahnil z roko.

„Brdavs," je rekla žena, ki se je oprijemala roba odprtine. „Čudež bi bil, če bi bil enkrat prijazen."

„Alo pod krov." In se je smejal. „Da se mi ne boste opletale ob jadru."

„Medved."

„Ti pa ne bodi jezična, če si prišla na božjo pot!"

One pa so stopale v notranjost tunere, skakale vanjo, mišičaste in prožne, da bi se ta trenutek prav lahko postavile po robu Miru in Karlu; a to popoldne niso ne bojevite ne ljubosumne. Tovarišice so si, ki so se pobotale glede hiše, rib, moškega in otrok; zbirajo se pod krovom, potešene, da so napisale razglednico možem, ki so jim dali za to vožnjo trdno in lepo urezano tunero.

Tunera je plula lagodno. Miro in Karlo sta veslala; Karlo je bil prav tako zagorel, a nižji od Mira in mlajši, iz njegovega zadržanega, malo trdega gibanja je bilo videti, da je prišel proti svoji volji na to pot.

Ob kanalu sta bila bregova spet ilovnata, a bolj oddaljena kakor ob prihodu v Brban. Sape ni hotelo biti od nikoder, jadro je onemoglo viselo ob jamboru, dolgi vesli sta ga slabo nadomeščali.

Danilo in ona sta sedela na premcu.

„Večkrat sem si rekel, da smo kakor trava, ki jo je pokrila skala, da ni moglo sonce do nje in je zato ostala mlečnato bela," je rekel Danilo in govoril polglasno, da bi veljalo samo nji. „Med našimi ljudmi z vasi pa se vsakokrat znova okrepim."

„Mesto je tisto, ki razočara."

„Da, mesto je ko gnojni tvor."

Tedaj je Miro končal svoje dopovedovanje Karlu.

„Kaj pa ti tako učeno dopoveduješ?" je vprašal.

Danilo se je nasmehnil in vzdignil komolce s kolen.

„Pravim, da imam večkrat vtis, da smo na prepihu, da smo kakor srečke, ki jih žene prodajajo po vogalih in jih ob dnevih burje pokrijejo s koščki marmorja."

„Tukaj med vami pa ima človek občutek, da je še krepak," je rekla ona.

A Miro, kakor da je ne sliši.

„Čakaj, da se sproži potres," je rekel, „pa boš videl, da ne bomo več srečke, s katerimi se poigrava burja."

In izpustil je veslo, da si je prižgal cigareto. A tedaj se je tudi končaval kanal in so se bližali odprtemu morju, zato je Danilo vstal.

„Daj veslo meni," je rekel.

„Oho, to so mi mornarji!"

Zdaj je bil Miro pri krmilu. A brezvetrje, kakor da se je še zgostilo, da je bila tunera videti negibna in nesmiselna; samo žene in dekleta pod krovom so zamenjavale urejeno, strnjeno pesem z odmorom, polnim čebljanja in vzklikov.

„Bojim se, da nam bo ta mir prinesel ploho," je rekel Miro. Zrl je v daljavo proti tržaški strani. Nobenega pravega oblaka ni bilo na spregled, reklo bi se, da je na tisto stran meglil ozračje rahel mrč. Nenadoma je sapa poprijela in Karlo in Danilo sta potegnila vesli iz vode, potem sta nategnila jadru vrvi. Ona je opazovala Mira. Leva roka mu je počivala na ročaju krmila, z ustnice mu je visel ogorek. Lahko bi bil Danilov brat, samo da je bilo njegovo lice širše, tudi je bil sam sebe gotov na drugačen način. Danilo je po navadi, kakor da mu trezni razum uravnava

E. HEMINGWAY:

DOBRI LEV

Nekoč je bil lev, ki je živel v Afriki skupaj z ostalimi levi. Ti levi so zlobni in so vsak dan žrli cebre, različno divjačino in vse vrste antilop. Tu in tam so hudobni levi žrli celo ljudi: Swahile, Umbule in Vandorobe, pred vsemi pa so dajali prednost hindujskim trgovcem. Hindujski trgovci so vsi nenaravno mastni in tako prave slaščice za leve.

Lev, ki mu gre naša naklonjenost, ker je bil tak posebnež, je imel na svojem hrbtu peruti. Zaradi teh peruti so se drugi levi norčevali iz njega.

„Poglejte njegove peruti!" so rjoveli ter se smejali.

„Poglejte ga, kaj žre!" so ga psovali, kajti dobri lev je bil priden in je jedel venomer le testenine ter ribe.

Hudobni levi so rjoveli od smeha in požrli še enega hindujskega trgovca. Njihove samice so pile njegovo kri ter pri tem cmokale z jeziki kakor velike mačke. Veselilo jih je, da so se dobremu levu lahko renčé smejali in se rogali njegovim perutim. Bili so zares hudobni in neotesani levi.

Dobri lev pa je sedel poleg njih, povesil peruti in prijazno poprosil za negroni ali americano. Te je pil namesto krvi industrijskih trgovcev.

Nekega dne ni hotel pomagati pri pospravljanju osmih masajskih krav. Pojedel je nekoliko makaronov ter zraven izpil kozarček paradižnikovega soka.

Pokvarjene leve je to zelo razburilo. Ena izmed levinj, ki je bila med vsemi najbolj pokvarjena ter imela brke stalno rdeče od krvi hindujskih trgovcev, čeprav si jih je venomer brisala v travi, je dejala:

„Kdo pa si pravzaprav, ki si predstavljaš, da si nekaj boljšega, kot smo mi? Od kod si se vzel, ti ljubitelj makaronov? Kaj sploh iščeš tukaj?" Tako ga je nahrulila in vsi so zarjoveli ter se nehali smejati.

„Moj oče stanuje v nekem mestu, tam stoji pod zvonikom in gleda navzdol na tisoč golobov, ki so njegovi podložniki. Če vzletijo, delajo šum kakor deroča reka. V mestu mojega očeta stoji več palač kot v vsej Afriki skupaj. Štirje veliki bronasti konji stojijo pred njim in držijo eno kopito v zrak, ker se ga bojijo.

V tem mestu se premikajo ljudje le peš ali v ladjah in iz strahu pred mojim očetom ne stopi v mesto noben konj."

„Tvoj oče je bil krokar!" je dejala pokvarjena levinja in si obliznila gobec.

„Ti si lažnivec!" je dodal eden hudobnih levov. „Takega mesta ni nikjer."

„Daj mi kos hindujskega trgovca," je rekel neki drug, zelo hudoben lev. „Ta masajska krava je presveža zame."

„Ti si prostaški lažnivec in krokarjev sin," je nadaljevala hudobna levinja, „in zato te bom, če se ne motim, sedaj umorila in požrla s perutmi vred.

Sedaj se je dobri lev ustrašil. Videl je posušeno kri v njenih brkih in njene rumene oči, ki so ga sovražno motrile.

„Ne ubij me!" je rekel dobri lev. „Mojega očeta so vedno zelo spoštovali in vse, kar sem povedal, je resnica."

V tem trenutku je zlobna levinja skočila proti njemu. Toda lev je razširil peruti in vzletel. Obkrožil je hudobno levjo družbo, ki ga je gledala in rjovela. Pogledal jih je in pomislil: „Kakšni divjaki so vendar ti levi!"

Še enkrat jih je obletel, tako da so pričeli glasneje rjoveti. Potem se je spustil navzdol in pogledal v oči pokvarjeni levinji. Ta se je vzpela na zadnje noge in ga skušala doseči. Toda njene šape so ga zgrešile.

„Adios!" je dejal; kot lev — svetovnjak je namreč govoril brezhibno španščino. „Au revoir!" jim je zaklical v vzorni francoščini v slovo.

Vsi so rjoveli in renčali v pristnem dialektu afriških levov.

Dobri lev je krožil vedno više in više in odletel proti Benetkam. Spustil se je na Piazzo in vsi so se veselili, ko so ga zopet videli. Za hip se je vzdignil, poljubil svojega očeta na obe lici in videl, da so konji še vedno privzdigovali kopita, bazilika pa je bila lepša kakor milni balonček. Véliki zvonik je stal na svojem mestu in golobi so se vračali v gnezda. Bližal se je namreč večerni čas.

„Kako je bilo v Afriki?" je vprašal stari lev.

„Na moč divje, oče," mu je odgovoril dobri lev.

„Tukaj imajo sedaj nočno razsvetljavo."

„Da, to sem opazil," je odvrnil dobri lev, kakor se to spodobi poslušnemu sinu.

„To povzroča mojim očem neprijetnosti," mu je zaupal oče. „Kam greš sedaj, moj sin?"

„V Harryjev bar."

„Priporoči me Ciprianiju in mu povej, da bom te dni prišel tam mimo zaradi svojega računa."

„Da, oče," je še dejal, odletel k tlom in odšel v Harryjev bar po svojih lastnih štirih nogah.

Pri Ciprianiju se ni medtem nič spremenilo. Vsi njegovi prijatelji so bili tukaj. On sam pa se je zaradi bivanja v Afriki nekoliko izpremenil.

„Negroni, signor barone?" je vprašal Cipriani.

Dobri lev pa je šele priletel iz Afrike in ta ga je predrugačila.

„Imate morda kruhke, obložene z mesom hindujskega trgovca?" je vprašal Ciprianija.

„Ne, toda lahko jih priskrbim."

„Ta čas, ko jih boste priskrbeli, mi prinesite prav močan Martini." In dodal je: „Z Gordonovim Ginom."

„Zelo imenitno," je rekel Cipriani, „zelo lepo."

Sedaj se je lev ozrl okrog sebe ter pogledal vsem spoštovanim ljudem, ki jih je poznal, v oči. Spoznal je, da je prišel domov, toda obenem tudi potoval. Bil je zelo srečen.

DARINA:

Pozdravi mi!

In ko pride spet pomlad,
encijani zacvetó
tam na trati za vasjo.

In spominčice zvestó
bodo se odprle spet
v lepi moj domači svet.

Češnja gori v senožeti —
lepa kot nevestica,
čakajoča ženina.

In škrjanček bo zapel
in pozdravil mi vesel
moj domači kraj.

O pozdravi mi goré,
o pozdravi mi poljé
in potoček za vasjo!

Nepozabna zgodba

Bilo je med zadnjo vojno. Nemci so že večino naših sosedov nasilno izselili. V tistem času so bili psi in mačke na boljšem, ker pač niso bili zaprti, ampak so svobodno tekali in si vsaj za silo iskali hrane.

Tudi k nam sta v tistem hudem času primijavkali dve sestradani muci; obe sta pričakovali mladiče. Ena je bila svetlo rjava, druga pa popolnoma črna in samo z enim očesom. Na mestu, kjer bi moralo biti drugo oko, je bila globoga udrtina. Tudi eno prednjih tačk je imela obstreljeno — torej pravi „vojni invalid".

Obe mački sta se nastanili na našem skednju, si napravili vsaka svoje gnezdo prav blizu in vsaka po svoje negovali in hranili mladiče. Na skedenj sta hodili po lestvi.

Nekega dne stojim na hišnem pragu in mislim na svoje izseljene prijateljice in znanke in na to, kdaj bomo morali tudi mi za njimi v tujino. Iz razmišljanja me zdrami milo mijavkanje. Kaj se je zgodilo? Ozrem se proti skednju in vidim, da je slepi črni mački padel mladič iz gnezda pod skedenj. Ker pa je bila šepava in mladič težak, je že s prvega klina padla nazaj z mladičem vred. To se je ponovilo še štirikrat, a vse brez uspeha. Sedaj je mačka obupala. Uvidela je, da slepa in šepava ne more nesti mladiča po lestvi. Pustila ga je na tleh in se je za nekaj metrov odstranila od njega, se obrnila vstran in si potegnila po glavi s tačko, kot bi si hotela obrisati solze.

Nemo sem opazovala prizor in ravno, ko sem hotela iti, da ji pomagam ponesti mladiča v gnezdo, se spusti rjava mačka, ki je tudi opazovala kot jaz, do mladiča, ga pograbi in ga varno odnese po lestvi v gnezdo črni mački.

Ko črna mačka to vidi, se srečna spusti po treh tačkah za njo po lestvi in se s hvaležnim mijavkanjem zahvali rjavki ter se srečna uleže k svojim mladičem v gnezdo. Rjava mačka se obrne in gre zadovoljna k svojim mladičem.

Še danes tega dogodka ne morem pozabiti in večkrat premišljujem, kam sta se zatekli mački s svojimi mladiči, ko smo morali tudi mi zapustiti svoj dom.

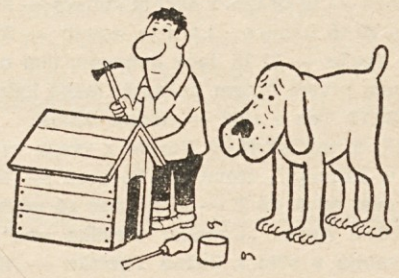

Otroci. — Starejši gospod je prišel mimo večje skupine fantičev, ki so se pripravljali, da se bodo igrali belokožce in Indijance. „Če je tako, potem si mora nekaj od vas počrniti obraze," je poučeval gospod. — „Ne," je pojasnil pogumen dečko, „bolj enostavno bo, če se nas nekaj umije."

---

poteze, medtem ko je Mirova gotovost bolj odsev telesne moči, nekako pod kožo mu polje.

„Plesali bomo," je rekel.

„Nebo je vse tako lepo jasno," je rekla.

Nasmehnil se je kakor samozavestni moški, ki ne marajo poudarjati svojih prednosti. Tunera pa je, lepo zarezana v vodne plasti, hitela z vitkimi boki. Mislila je na občutek tega dne, kako so se menjavali in se kljub temu zbirali v žlahtno vsebino; žene pa pojejo in njihov glas prihaja izpod krova, kakor da morje hkrati spočenja in nosi slovenske besede in jih s svojo široko oblastjo rešuje smrti.

„Vas je strah?" je vprašal Miro.

Odkimala je.

„Samo malo?"

„Ne. Niti za pičico."

Miro se je spet obrnil. Pomislila je, da je verjetno eden tistih moških, ki so zmeraj prepričani o nepopravljivi ranljivosti ženskega bitja; a njemu je pripravljena odpustiti, ker se mu moč ne spreminja v bahavost.

„Bo," je rekel. „Kako sem rekel, bo."

Veter, ki je tedaj zavel, je prišel, kakor da se je utrgal za vogalom, padel od nekod kakor galeb, ki se spusti na ribo.

„Skrajšaj jadro," je ukazal Miro.

In Karlo ga je hitro spustil, da ga je samo četrt ostalo ob jamboru, drugi del pa se je ulegel na krov; in veter se je lovil v to trikotno platneno vrečo in tunera je zdirjala kakor konj, ko se mu ostroge zarežejo v boke. Miro je vlekel novo cigareto in veter mu je sproti rezal dim ob ustnicah.

Takrat je opazila, da je nebo postalo sivkasto, obenem so zaštropotali debeli kanci po krovu in platnu.

„Pod krov mi izginita," je rekel Miro.

„V zavetje pojdi," ji je rekel Danilo.

„Oba," je rekel Miro.

A Danilo je ostal ob njem, ona pa je ubogala. Stopila je v odprtino in stala ob jamboru, čez glavo si je potegnila platno, ki je viselo preko roba. Zdaj jo je skoraj strah, a zaveda se, da se boji zaprtega prostora; ne bo šla pod krov, gledati hoče ven. Žene pa pojejo. Pod premcem so zbrane v trikotnem mraku in si dajo duška v pesmi; tukaj sredi morja lahko pojejo. Prej, ko je jadrnica plosknila, je videla, da so se vse zanihale v eno smer, ne da bi nehale peti, samo ena je vzkliknila: „Kaj uganjaš, Miro!" Potem je povzela za drugimi.

Zdaj zbor ubrano poje za njenim hrbtom, onkraj debele jadrovine.

In ko tako opazuje izpod platnene kapuce Mira in jo obenem zaslanja mnogobarvna in hkrati enotna stena glasov, jo prevzema val moči kakor val neznane toplote, ki se poraja zunaj nje in hkrati v nji sami. In ji je, kakor da je ena od mirnih pojočih žen, kakor da je z nijmi v trdnih hišicah sredi divje gmajne in da je z njimi in z gmajno večna, kljub vsem poizkusom neumrijiva. In se vidi, kako srepo gleda v sovražni sobici in kako tava po ulicah, a vse to je brezpomembna malenkost ob zvestem trajanju dežele, ki jo moči morje in kjer žene prenašajo pesem iz roda v rod, da se iz nje rodijo ribiči, mornarji in junaki. In žene so mirne, kjer je viharno ozračje zanje vsakdanje kakor dihanje. In želi, da bi bil zdaj Danilo ob nji, ker vé, da bi mu ta trenutek zaupala svojo misel; zdaj bi mu znala povedati o želji, da ne sme kar tako oditi od nje, da ga prosi za tisto uveljavitev svoje ženskosti, po kateri ji bo prihodnost manj negotova, ker čuti, da bo potem podobna zrelim ženam, ki pojejo pod premcem.

Nasmehnila se je Danilu in mu prikimala, a najbrž je ni opazil, bil je ob Miru v pišu, ki je nosil ploho. Na platno nad njegovo glavo so se zdaj sipali gostejši pljuski, da je pritrkavalo, kakor da se stresa na platno debelo zrnje. Prikrajšano jadro se je napenjalo in zvijalo v bolestnih krčih, da ga je Karlo s težavo krotil. Potem se je ulil dež.

Danilo je privzdignil platno in se spustil ob jamboru k nji.

„Prava zlivalica," je rekel.

„Saj Mirko nikogar ne potrebuje."

Izpod platna sta ga opazovala, čeprav so se kaplje zaletavale v njuna obraza. Zdaj je Miro imel na glavi trikotno kapuco, ki mu je padala a rame, z ugaslim čikom na ustnicah je stal nepremično v nalivu kot čuječ kip.

Ko je tunero izpodnesel širok val, se je oprijela Danilovega lakta, ker se je zdaj on držal jambora.

„Ti je žal, da si šla?" je vprašal.

„Zaradi nevihte? O ne, ravno narobe."

Tunera se je vzpela na grič, potem plosknila v mehko jamo. Miro se ni ganil, samo čik mu je pljusk posnel z ustnice.

„Glej, Mira," je rekel Danilo.

„Da," je šepnila.

A zdaj se je piš bliskovito uprl v platno in ju pokril, voda ga je bičala, da je odmevalo, kakor da tolče po škatli. Oklepala se je Danila z obema rokama in zaradi vode, ki je curljala po platnu, je bilo, kakor da sta spet skupaj v morju kakor dopoldne; in spet jo je tako držal z roko okoli telesa, medtem ko je z drugo objemal jambor. Ko se je tunera spet spela, se je njegovo mokro lice dotaknilo njenega, in tudi ko so se njegove ustnice približale njenim, so bile kaplje vmes. Žene pa so pele in čutila je njihovo pesem kakor oddaljeno melodijo, ki prihaja nalašč zanjo skozi dež in veter, čutila jo je v poljubu, v nihanju tunere in v moči Danila, jambora in Mira, ki negiben drži krmilo na krmi. Čutila se je močna in čutila se je obenem mehka in voljna kakor še nikdar.

„Ema," je potem šepnil Danilo ob njenem ušesu.

„Odšel boš," je rekla. A zdaj je vedela, da je krepka zadosti in da bo spregovorila.

„Ne smeš kar tako oditi," je rekla.

Dež je škropotal na platnu kakor na platnu šotora; vojaškega šotora, je pomislila in se bala, da je drdranje kancev preglasilo njene besede. A Danilo je tedaj izpustil jambor, ker sta obe njegovi dlani ujeli njena lica, da je bil njen obraz ozek v vlažnem oklepu. Oklenila se ga je okoli vratu in se prislonila k njemu, da bi mu z vsem bitjem potrdila svojo odločitev; in ker je tunera strmo padala, je spet bilo kakor dopoldne, da se je čutila v zraku med morjem in nebom.

Žene pa so mirno pele. (Dalje prihodnjič)

Celovec

NEDELJA, 7. 4.: 7.05 Duhovni nagovor — Po vaši želji. — PONEDELJEK, 8. 4.: 13.45 Informacije — Gremo v Vogrče (2. oddaja). — TOREK, 9. 4.: 9.30 Land an der Drau — Dežela ob Dravi. — 13.45 Informacije — Športni mozaik — Otroci, poslušajte! — SREDA, 10. 4.: 13.45 Informacije — Po lovčevih stezah. — ČETRTEK, 11. 4.: 13.45 Informacije — Koroški kulturni pregled — Velika noč na strmen. — PETEK, 12. 4.: 13.45 Informacije — Križev pot: Popolna solidarnost (Izvajajo: Slovenski skavti). — SOBOTA, 13. 4.: 9.05 Spev velikega tedna (Veliki teden v poeziji Milene Merlak).

TV Avstrija

1. PROGRAM

NEDELJA, 7. aprila: 16.30 Za otroke od 6. leta dalje: Wickie in močni možje — 16.55 Za otroke od 7. leta dalje: Moj pes se imenuje Bumerang — 17.40 Za družino: Jadrati bi moral znati — 17.55 Otroški svet o A do Z, lahko noč za najmlajše — 18.00 Lumierjevi otroci — filmi, ki jih ustvarjajo amaterji — 18.30 Za mladino od 14. leta dalje: Kdo ve več? — 19.30 Čas v sliki — 19.45 Šport — 20.10 Kristjan v času — 20.15 Kdo moti slavčka, film — 22.20 Čas v sliki — nočna izdaja in šport.

PONEDELJEK, 8. aprila: 18.00 Donavske zgodbe: „Cesar iz doline Ysper" — 18.25 Otroški svet od A do Z, lahko noč za najmlajše — 18.30 Rožnordeči panter — 19.00 Avstrija v sliki — 19.20 ORF danes — 19.30 Čas v sliki in kultura — 20.00 Šport — 20.15 Dvojica: „Lord je izginil" — 21.05 Šola za starše — 21.15 Jack Johnson, film o legendarnem prvem črnem boksarju težke kategorije — 22.15 Čas v sliki — nočna izdaja.

TOREK, 9. aprila: 18.00 Novele z vsega sveta: „Vstop v življenje", Honoréja Balzaca — 18.25 Otroški svet od A do Z — lahko noč za najmlajše — 18.30 Arnie: „Oznaka: Številka ena" — 19.00 Avstrija v sliki z Južno Tirolsko — 19.20 ORF danes — 19.30 Čas v sliki in kultura — 20.06 Šport — 20.15 Srečanje z živaljo in človekom; poroča Oton König — 21.05 Mestni pogovori — 22.20 Čas v sliki — nočna izdaja.

SREDA, 10. aprila: 11.00 Program za delavce: Kdo moti slavčka — 16.30 Za otroke od 6. leta dalje: Bolni computer — 17.10 Za otroke od 11. leta dalje: Mali športni ABC — 17.35 Lassie, zgodba psa — 18.00 Novele z vsega sveta; zgodba velikega Krakela Nikolaja Gogolja — 18.25 Otroški svet od A do Z, lahko noč za najmlajše — 18.30 Kuhinja v televiziji — 18.55 Oddaja SPÖ — 19.00 Avstrija v sliki — 19.20 ORF danes — 19.30 Čas v sliki in kultura — 20.06 Šport — 20.15 Onedinova linija: Mož čez krov — 21.10 Prerezi — 22.10 Čas v sliki — nočna izdaja.

ČETRTEK, 11. aprila (veliki četrtek): 18.00 Veselje ob glasbi — 18.30 Tutu, lahko noč za najmlajše — 18.35 Premišljevanja na veliki četrtek — 19.00 Avstrija v sliki — 19.25 ORF danes — 19.30 Čas v sliki in kultura — 20.00 Šport — 20.15 Pirosmani. Ruski film o georgijskem slikarju Niku Pirosmanšviliju (1862—1918) — 21.40 Spotoma ob konec tedna — 21.45 Nebesne stopnice. Indijanci se pogovarjajo z bogovi — 22.30 Čas v sliki — nočna izdaja.

PETEK, 12. aprila (veliki petek): 17.30 Prenos iz protestantske cerkve na Dunaju (Leopoldstadt): protestantska božja služba na veliki petek — 18.25 Tutu, lahko noč za najmlajše — 18.30 Premišljevanja na veliki petek — 19.00 Avstrija v sliki — 19.25 ORF danes — 19.30 Čas v sliki — 20.00 Šport — 20.15 Eiger; zgodba Dieterja Meichsnerja — 21.35 Pogovori s pozabljenimi — 22.20 Čas v sliki — nočna izdaja.

SOBOTA, 13. aprila (velika sobota): 16.30 Za otroke od 5. leta dalje: Pošiljka z mišjo — 16.55 Za otroke od 6. leta dalje: Zašli planet — 17.15 Za otroke od 7. leta dalje: Moj pes se imenuje Bumerang — 18.00 Za družino: Družina Partridge — 18.25 Tutu, lahko noč za najmlajše — 18.30 Kultura — posebno — 18.55 Heinz Conrads v soboto zvečer — 19.20 ORF danes — 19.30 Čas v sliki — 20.06 Šport — 20.15 Eiger (2) — 21.35 Šport — 22.05 Čas v sliki — nočna izdaja — 22.10 Pustolovci, pustolovski film o treh prijateljih pri iskanju zakladov.

2. PROGRAM

NEDELJA, 7. aprila: 14.30 do 16.45 Svetovno prvenstvo v hokeju na ledu skupina A v Helsinkih: Švedska — Češkoslovaška — 17.00 Izkop zgodovinske najdbe med kitajsko revolucijo — 18.00 Tedenski magazin — 18.30 Prerezi — 19.30 Čas v sliki — 19.45 Kultura — posebno — 20.10 Okolica — 20.15 Poznate melodijo? — 21.00 Švedinje; film Heinza Fischer-Karvina — 21.55 Vprašanja kristjana — 22.00 Čas v sliki.

PONEDELJEK, 8. aprila: 18.30 Iz šolske televizije: Orientacijski tek — 19.00 Prva pomoč: Rešilni prijemi — 19.30 Čas v sliki in kultura — 20.00 ORF danes — 20.06 Znanstvena poročila — 20.09 Okolica — 20.15 Brez nagobčnika — pogovor o aktualnih vprašanjih — 21.15 Impulzi: „Proletarska ljubezen" — 21.50 Avstrija v sliki — 22.10 Orientacija — 22.35 Čas v sliki in kultura.

TOREK, 9. aprila: 16.00 do 18.30 Svetovno hokejsko prvenstvo skupine A v Helsinkih: Vzhodna Nemčija : Švedska — 18.30 Iz šolske televizije: Delo je molitev — 19.00 Morska biologija: „Pot na deželo" — 19.30 Čas v sliki in kultura — 20.00 ORF danes — 20.06 Znanstvena poročila — 20.09 Okolica — 20.15 Izložba — 21.05 Vesoljska ladja Enterprise — 21.50 Avstrija z Južno Tirolsko — 22.10 Znanje — aktualno — 22.35 Čas v sliki in kultura.

SREDA, 10. aprila: 16.00 do 18.15 Svetovno prvenstvo v hokeju na ledu skupine A: Češkoslovaška : Sovjetska zveza — 18.30 Iz šolske televizije: Revolucija 1848 — 19.00 Matematika in eksperiment — 19.30 Čas v sliki in kultura — 20.00 ORF danes — 20.06 Znanstvena poročila — 20.09 Okolica — 20.15 Codine. Zgodba mladeniča v Romuniji okoli 1900, po romanu „Codine — življenje Adriana Zograffija od Panaita Istratija — 21.50 Avstrija v sliki — 22.10 Čas v sliki in kultura.

ČETRTEK, 11. aprila: Iz šolske televizije: Gost pri Wernerju Bergu — 19.00 Pustolovščina diamanti, filmsko poročilo o Helmuthu Höningerju — 19.30 Čas v sliki in kultura — 20.00 ORF danes — 20.05 Spotoma ob konec tedna — 20.10 Okolica — 21.15 Dalje, dalje, igra z vprašanji za bistre glave — 21.45 Avstrija v sliki — 22.10 Čas v sliki in kultura.

PETEK, 12. aprila: 14.30 — 16.45 Svetovno prvenstvo v hokeju na ledu v Helsinkih (skupina A): Finska : Češkoslovaška — 18.00 — 20.15 Druga tekma na svetovnem hokejskem prvenstvu v Helsinkih: Švedska : Sovjetska zveza — 20.15 Matejev pasion.

SOBOTA, 13. aprila: 14.10 Onedinova linija: „Mož čez krov" — 15.00—17.30 Namizni tenis (evropsko prvenstvo) v Novem Sadu — 17.30—18.05 Evropsko prvenstvo v judu — 18.05 „Na svidenje": „Princesa Wildfang", film o mladosti kasnejše cesarice Elizabete — 19.30 Čas v sliki — 20.00 ORF danes — 20.06 Znanstvena poročila — 20.09 Okolica — 20.15 Klavir; televizijska igra Julija Jonesa — 21.20 Komedianti, poročilo o avstrijskem razvoju teatra — 22.05 Čas v sliki.

TV Ljubljana

NEDELJA, 7. 4.: 9.30 L. N. Tolstoj: Vojna in mir — 10.15 Ljudje in zemlja — 11.15 Mozaik — 11.20 Otroška matineja — 12.45 Poročila — 13.30 Prvi aplavz — 14.30 Helsinki: Svetovno prvenstvo v hokeju na ledu: Švedska : Češkoslovaška — 16.45 Košarka Jugoplastika : Zadar; — 18.15 Poročila — 18.20 Moda za vas — 18.30 Odločitev v mestecu Sundow — 19.45 Risanka — 19.50 Cikcak — 20.00 TV dnevnik — 20.25 Tedenski zunanjepolitični komentar — 20.30 3-2-1 — 20.40 A. Kovačič: V registraturi — 21.45 Športni pregled — 21.50 Evropsko prvenstvo v namiznem tenisu v Novem Sadu — ... Poročilo s kongresa ZK Hrvatske — ... TV dnevnik.

PONEDELJEK, 8. 4.: 8.10 TV v šoli — 9.00 Angleščina — 9.15 Nemščina — 9.30 TV v šoli — 14.10 TV v šoli — ponovitev — 15.00 Angleščina — 15.15 Nemščina — 15.30 TV v šoli — ponovitev — 16.35 Madžarski TVD — ... Športno popoldne — 17.45 Kljukec pri sodniku — 18.10 Obzornik — 18.30 Na daljnem severu: Ogrožena narava — 18.55 Mozaik — 19.00 Mladi za mlade — 19.30 Kaj hočemo — 19.45 Barvna risanka — 19.50 Cikcak — 20.00 TV dnevnik — 20.25 3-2-1 — 20.30 Sodobna oprema — 20.40 W. Shakespeare: Beneški trgovec — 22.00 Kulturne diagonale — 22.30 Poročilo s kongresa ZK Hrvatske — 22.45 TV dnevnik.

TOREK, 9. 4.: 8.10, 9.35 in 10.05 TV v šoli — 14.10, 15.35 in 16.10 TV v šoli — ponovitev — ... Športno popoldne — 17.00 Šolska TV — 17.45 T. Pavček: Kaj je najlepše — 18.00 Risanka — 18.10 Obzornik — 18.25 Navdih — 18.55 Mozaik — 19.00 Prehrana dojenčkov: Prednost dojenja — 19.20 Tišina, na vrsti je nemi film — 15.45 Risanka — 19.50 Cikcak — 20.00 TV dnevnik — 20.25 3-2-1 — 20.35 Pogovor o ... — 21.25 Portret Hansa Fallade — 22.15 Poročilo s kongresa ZK Hrvatske — 22.30 TV dnevnik — 22.45 Evropsko prvenstvo v namiznem tenisu.

SREDA, 10. 4.: 8.10 TV v šoli — 10.50 TV v šoli — 16.00 Helsinki: Svetovno prvenstvo v hokeju na ledu — srečanje Češkoslovaška — Sovjetska zveza — 18.20 Beli kamen — 18.50 Od zore do mraka — 19.20 Ne prezrite — 19.45 Risanka — 19.50 Cikcak — 20.00 TV dnevnik — 20.25 3-2-1 — 20.35 Film tedna: Toni — 22.00 Poročilo s kongresa UK Makedonije — 22.15 TV dnevnik.

ČETRTEK, 11. 4.: 8.10 TV v šoli — 9.05 Angleščina — 9.20 Nemščina — 9.45 Francoščina — 14.10 TV v šoli — ponovitev — 16.35 Madžarski TV — 17.00 Šolska TV — ponovitev — 17.40 Otroški spored — 18.05 Obzornik — 18.20 L. Bernstein vam predstavlja — 19.10 Mozaik — 19.05 Po sledeh napredka — 19.45 Risanka — 19.50 Cikcak — 20.00 TV dnevnik — 20.25 Kam in kako na oddih — 20.40 V. Zupan: Smrt s pesmijo — 21.15 Četrtkovi razgledi — 21.45 Poročilo s kongresa ZK Makedonije — 22.00 TV dnevnik.

PETEK, 12. 4.: 8.10 TV v šoli — 10.50 Angleščina — 14.30 Helsinki: Svetovno prvenstvo v hokeju na ledu: Češkoslovaška — Finska — 17.40 Veseli tobogan: Celje — II. del — 18.10 Obzornik — 18.25 Etnomuzikologija — I. del — 18.50 Mozaik — 18.55 Skrivnosti življenja — 19.25 TV kažipot — 19.45 Risanka — 19.50 Cikcak — 20.00 TV dnevnik — 20.25 Tedenski gospodarski komentar — 20.30 3-2-1 — 20.40 Vojna svetov — 22.00 Poročilo s kongresa ZK Makedonije — 22.15 TV dnevnik — 22.30 Evropsko prvenstvo v namiznem tenisu v Novem Sadu.

SOBOTA, 13. 4.: 9.30, 10.35 in 12.00 TV v šoli — 15.00 Evropsko prvenstvo v namiznem tenisu v Novem Sadu — 15.55 Nogomet Velež : Borac — 17.45 Obzornik — 18.00 Ali živali mislijo — 19.05 Moda za vas — 19.15 Gledališče v hiši — 19.45 Risanka — 19.50 Cikcak — 20.00 TV dnevnik — 20.20 Tedenski notranjepolitični komentar — 20.25 3-2-1 — 20.30 Vaš šlager sezone — 21.40 Barvna propagandna oddaja — 21.45 Pravnuki — 22.10 TV dnevnik — 22.25 Cannon.

Častna izjava

V naši izdaji z dne 25. 10. 1973, štev. 43, je izšel članek pod naslovom Na Suhi absolutna „kasa-blanka", v katerem se gospodoma Siegfriedu Skublu in Engelbertu Hirmu predbacivajo in prikazujejo nesposobnosti ter da ob vsaki priliki trdita stvari, ki so enake pravljicam.

Redakcija k temu ugotavlja, da obžaluje priobčitev, ter da nima nobenega povoda očitati to obema gospodoma.

Ehrenerklärung

In unserer Ausgabe vom 25. 10. 1973 Nr. 43, erschien der Artikel Na Suhi absolutna „kasa-blanka", worin den Herrn Siegfried Skubl und Engelbert Hirm Unfähigkeit vorgeworfen und dargestellt wurde, daß sie bei jeder Gelegenheit Dinge behaupten, die Märchen gleichen.

Die Redaktion stellt hiezu fest, daß sie diese beleidigende Veröffentlichung bedauert. Sie hat keine Veranlassung, den beiden Herren dies vorzuwerfen.

Informacije Kmetijske zbornice

(Nadaljevanje s 5. strani)

povišano porabo zaostalo, in je zneslo lani le 340 milijonov. Trenutno sklepajo na Dunaju novo mero za povračilo.

Dobro bi bilo, da bi za traktorje dovolili uporabljati pobarvano dizljevo olje, kot ga imajo do sedaj za kurjenje peči. To je cenejše in bi potem ne bilo treba dajati nobenega povračila davkov nazaj. Tega pa finančni minister še noče dovoliti.

Zakon za pospeševanje kmetijstva

Po tirolskem vzorcu bodo tudi koroški kmetje zahtevali deželni zakon za pospeševanje kmetijstva. Osnutek je že pripravljen in ga bodo kmalu dali deželnemu zboru v pretres. Pospeševanje kmetijstva je deželna zadeva. Sredstva pa dobiva iz zelenega načrta. Ta znašajo letno eno milijardo šilingov.

Osnutek predvideva prisilno obdelavo zemljišč po občinah, če posestnik tega sam ne stori. Poskrbljeno je v njem za gorska pota. Vplesti je treba vanj tudi socialne potrebe kmečkih žena, kot karenčni dopust, vaške pomočnice, obratne pomočnike.

Nadalje so poročali, da so se združile Kmečka bolniška blagajna, Kmečka nezgodna zavarovalnica in Kmečka pokojninska zavarovalnica v Zavod za socialno zavarovanje kmetov.

Ta zavod plačuje tudi prispevke za vaške pomočnice in za obratne pomočnike, ki bi pomagali na kmetiji, če bi kmetica ali kmet obolela. Za vaško pomočnico bodo prispevali 50.— šil. na dan, če bo šolana, za nešolano pa 30.— šil. Tudi za sorodnike, ki pridejo ob bolezni pomagat na kmetijo, se dobi pomoč v znesku 40 šil. na dan. Prispevki so predvideni le tedaj, če je kmetica v bolnici ali porodnišnici. To bo treba še dopolniti v toliko, da bi dobili prispevke tudi ob porodu doma, ob smrtnem slučaju, pa tudi tedaj, če bi gospodarji bili na okrevanju ali na dopustu, kakor tudi na poučnih tečajih.

Kmetijska zbornica vabi mlada dekleta z gospodinjsko šolo (tudi slovensko) v starosti 18—30 let, da se prijavijo k šolanju za vaške pomočnice. Stroške šolanja bodo krili iz štipendij zbornice in sredstev za pospeševanje delovnega trga (Arbeitsmarktförderung).

Interesentke naj se javijo pri oddelku „Gospodinjstvo" pri Kmetijski zbornici za Koroško, Museumgasse 5, pri višji strokovni učiteljici, inženirki Gerdi Kofler.

Mirko Kumer

Rutar-Center

- V dobrem tednu bo Velika noč!
- Za obnovitev in olepšanje dóma
- nudi Rutar-center tapete, barve,
- čopiče, čistilna sredstva, zavese,
- stenske okrase (tudi križe), talne
- obloge, preproge.

Rutar-Center

A 9141 DOBRLA VAS — EBERNDORF

Telefon 0 42 36 - 381

DRUŠTVA, GOSTILNIČARJI, ŽENINI!

Če rabite muzikante za ples, ki igrajo in pojejo po želji v slovenskem in nemškem jeziku in po ugodni ceni, za kakršnokoli prireditev, se oglasite pri upravi našega lista (Lado), tel. 0 42 22 - 8 43 58.

Größte Auswahl an

FAHR- MOTORRÄDER

Autozubehör

A. JEREB

Klagenfurt, Neuer Platz

Naš tednik izhaja vsak četrtek. Naroča se na naslovu: „Naš tednik", Celovec, Viktringer Ring 26, 9020 Klagenfurt. — Telefon uprave 82-6-69. — Telefon uredništva in oglasnega oddelka 84-3-58. Naročnina znaša: mesečno 10.— šil., letno 100.— šil. Za Italijo 3400.— lir, za Nemčijo 24,— DM, za Francijo 30.— ffr., za Belgijo 300.— bfr., za Švico 25.— šfr., za Anglijo 3.— f. sterl., za Jugoslavijo 100.— N. din, za USA in ostale države 7.— dolarjev na leto. — Lastnik in izdajatelj: Narodni svet koroških Slovencev. — Odgovorni urednik: Nužej Tolmajer, Verovce št. 2, 9065 Žrelec. — Tiska Tiskarna Družbe sv. Mohorja v Celovcu, Viktringer Ring 26.